

GONIECZESTOCHOWSKI

DIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI

Kultura chrześcijańska siłą Narodu Polskiego.

Na Zjeździe Katolickim w Warszawie J. Em. Ks. Kardynał Kakowski, a na Zjeździe Katolickim w Poznaniu J. Eks. Ks. Prymas Hlond, dali wyraz dobitny poszanowania Głowy Państwa i Rządu Polskiego oraz nakazali poszanowanie dla władz.

Ożywiona działalność sekatarska t. zw. kościoła narodowego oraz coraz częstsze występowanie przeciwko Kościołowi Katolickiemu w niektórych dziennikach, cieszących się poparciem sfer miarodajnych, zaniechanie w wprowadzeniu w życie Konkordatu, szerzący się komunizm, niepokój w społeczeństwie wskutek nieustannych zapowiedzi o prawie małżeńskim i obawa podkopania przez to ustroju katolickiej rodziny, będącej podstawową komórką polskiego Państwa-Narodu, musiały zaniepokoić Księży-Biskupów, którzy, z woli Namiestnika Chrystusowego, dzierżąc w swych rękach duszopasterstwo, na których więc przypada obowiązek przeciwdziałania rozstroju wi pojęć w dziedzinie Wiary i Kościoła oraz uspokojenia umysłów katolickiej, polskiej społeczności. Zrozumiałem więc się staje ostatnie zebranie Księży Biskupów, na skutek którego pewne dzienniki, a w szczególności t. zw. prasa sanacji moralnej, zachowują się jak diabeł w świeconej wodzie. Przoduje oczywiście dziennik „Głos Prawdy”, a dzielnie mu sekunduje tygodnik „Głos Prawdy” z (5 b. m.), który, w pełnym inwektyw artykule, zarzucającym między innymi biskupom katolickim „indifferentyzm” narodowy, ośmiela się pytać: „któż są ci biskupi, których dziś troska przejmuje wrastający zanik praworządności i którzy nie proszeni chcą usurpować sobie opiekę moralną nad państwem i nad społeczeństwem...”

„Głosowi Prawdy” odpowiedzieć możemy i musimy, jako wierni synowie Kościoła i lojalni obywatele Państwa Polskiego, III artykułem Deklaracji Obozu Wielkiej Polski.

Wiara narodu polskiego, religia Rzymsko katolicka musi zajmować stanowisko religii panującej ściśle, związanej z państwem i jego życiem oraz stanowiącej podporę wychowania młodych pokoleń. Przy zapewnionej ustawami państwowymi wolności sumienia zorganizowany naród nie może tolerować, ażeby jego wiara była przedmiotem ataków lub doznała obrazę z czejkolwiek strony, ażeby religia irymarczono dla jakichkolwiek celów lub prowadzono zorganizowaną akcję w celu rozkładu życia religijnego narodu.”

Panowie pisarze Sanacji Moralnej muszą zjadać sobie sprawę z tego, iż Opoka, na której zbudowany jest Powszechny Kościół Katolicki, przetrwała lat 2,000, a w Polsce Katedry, Ostrobramska i Jasnogórska, przetrwały napady silniejszych i mądrzejszych od was wrogów.

Nie tedy drogą
Sprawa religijna ma w Polsce, jak może nigdzie, charakter specjalny. Polskość i katolicyzm to synonimy. Katolicyzm to była busola, która prowadziła i utrzymywała przez 100 z górą lat niewolę naszą polską na powierzchni kultury chrześcijańskiej, dzięki czemu między Scyllą protestanckiego moskwizmu doprowadziła naród do niepodległego bytu.

Ktośby śmiał zaprzeczyć zbawieniem wpływom religii katolickiej na wychowanie i moralność?

Pragniemy państwa silnego, w którym panować będzie poczucie ładu i porządku, w którym każdy obywatel będzie służył państwu, od prezesa ministrów począwszy, a na ostatnim wyrobniku lub włócienniku skończywszy, w którym w miarę możliwości i uzdolnienia, każdy przyczynić się będzie

musiał do dobrobytu i spokoju całej społeczności.

Na to, aby to osiągnąć, musi być w duszy każdego obywatela zakorzenione poczucie prawa, ładu i sprawiedliwości,

ale tej sprawiedliwości, którą łagodzi miłość chrześcijańska, ta miłość, o której wołał św. Jan Apostoł: Miłujcie się społecznie, cnoty te dają kościół, a utwierdza tylko religia. Kościół katolicki dla państwa i narodu jest czynnikiem siły, należy więc nie tylko go szanować, ale i popierać i z nim współdziałać.

Tędy drogą!

Inż. K. Folkierski.

Pomnik Fryderyka Szopena w Warszawie

(Dzielo artysty-rzeźbiarza Wacława Szymanowskiego).

LE MONUMENT DE CHOPIN A VINTOUE
par W. Szymanowski

Nie tylko znaczenie muzyczne, ale i ogólnie kulturalne. Odradzająca siła geniuszu Fryderyka Chopina jest dla nas jednym z wielkich symboli narodowego odrodzenia.

Powyższe arcydzieło sztuki prof. Szymanowskiego gorąco polecamy obojczy wszystkim bawiącym okazyjnie w Warszawie częstochowianom.

W dniu 14-go listopada odbyło się w Warszawie na terenie Łazienek uroczyste odsłonięcie pomnika najznakomitszego kompozytora polskiego Fryderyka Franciszka Chopina, urodzonego w 1810 roku w Żelazowej Woli pod Sochaczewem majątku hr. Skarbów.

116 lat dzieli nas od chwili ur. Chopina, a muzyka jego o treści wieczystej, z której się składa epopeja ducha polskiego, nie przestaje być tym najżywiej bijącym źródłem energii narodowej.

Muzyka Chopina to wcielenie Polski, która żyć będzie wiecznie.

Więże ona przeszłość z teraźniejszością, maluje tragizm i bohaterstwo. Jest cingiem dalszych idei poezji wielkich mistrzów narodowych, natchnionem prorocstwem, rozpalającym ducha twórczego we własnym narodzie.

Bogactwo duchowe polskie zakłębne w dziele Chopina jest tak wielkie, że mogą z niego dalej rozwijać się pokolenia.

Zwyciem, skąd czerpał Chopin natchnienie dla swej pieśni, jest muzyka ludowa.

Chopina dla Polski ma nie tylko znaczenie muzyczne, ale i ogólnie kulturalne. Odradzająca siła geniuszu Fryderyka Chopina jest dla nas jednym z wielkich symboli narodowego odrodzenia.

Powyższe arcydzieło sztuki prof. Szymanowskiego gorąco polecamy obojczy wszystkim bawiącym okazyjnie w Warszawie częstochowianom.

Nakatystów śląskich spotkała zasłużona kara Wydalenie Niemców z Górnego Śląska za działalność przeciw Państwu.

Z Katowic donoszą: Władze wojewódzkie wydalły z terytorium Polski generalnego dyrektora kopalń hrabiego Henckel Donnersmarka Szultza z Karlusowa pod Tarnowskim Górami w ciągu 24 godzin.

Nastąpiło to w związku z ogłoszeniem na kopalniach hrabiego Henckel Donnersmarka na dzień przed wyborami gminnymi na Śląsku, że generalna dyrekcja nie wypłaci robotnikom

zarobków, ponieważ województwo skonfiskowało gotówkę na poczet podatku majątkowego. Ogłoszenie to zarządził generalny dyrektor Szultz.

Wydalenie wywołało wielki popłoch w kołach niemieckich na Śląsku. Również został wydalony z Polski i obywatel niemiecki Czekala, sekretarz urzędu leśnego hrabiego Henckel Donnersmarka w Cwierkańcu, za agitację antypaństwową.

„Czarny gabinet” dla podsłuchu telefonicznego Sensacyjne rewelacje na komisji budżetowej Sejmu

Warszawa. — Sejmowa komisja budżetowa obradowała nad preminarzem generalnej dyrekcji poczt i telegrafów. W dyskusji poruszono bardzo przykra sprawę podsłuchiwania rozmów telefonicznych przez jakichś funkcjonariuszy policji politycznej.

W obecności przedstawiciela rządu, dyrektora poczt, Jawoszyńskiego, rozwinął się następujący dialog:

Posel Harusewicz (Z. L. N.): Czy zarząd poczt wie o istnieniu tak zwanego czarnego gabinetu, który ma na celu kontrolowanie rozmów telefonicznych? (Na sali wielkie poruszenie).

Głosy: Słuchajcie, słuchajcie, panowie!

Pos. Dąbski (Str. Ch.): Podsłuchiwania odbywają się stale. Mnie podsłuchują rządy tak prawicowe, jak i lewicowe.

Pos. Rozmarin (K. żyd.): Skarżył się ostatnio przedemną jeden z najwyższych funkcjonariuszy państwowych że podsłuchuje się jego wszystkie roz-

mowy, nawet z żoną.

Dyrektor poczt p. Jaroszyński: O istnieniu „gabinetu czarnego” nie wiem. Natomiast w pewnym momencie stwierdziłem przez delegata, że jakies osoby podsłuchują rozmowy. Zwróciłem się do prezydium rady ministrów z prośbą o usunięcie tych osób, co się faktycznie stało.

Referent budżetu poseł ks. Czarzyński (Ch. D.): Stwierdziłem osobście, że podsłuchiwanie odbywa się bez przerwy, nawet w obecnej chwili.

W centrach międzyimiastowej znajdują się 4 szafki, w których umieszczona są funkcyjarsze policji politycznej, pełniące specjalnie funkcje podsłuchiwania.

Jednego z nich wskazały mi telefonistki nazywając go „Wiesio”.

Policja sporządza protokoły pewnych rozmów. Jestem w posiadaniu odpisu protokołu, sporządzonego z rozmowy jednego z posłów chadecji.

Pos. Harusewicz: Zastrzegam sobie

postawienie przy trzecim czytaniu budżetu ministerstwa spr. wewnętrznych rezolucji, aby rząd przestał łamać postanowienia konstytucji.

Dyskusja o „czarnym gabinecie” wywołała niezwykle poruszenie w kołach politycznych.

R. Dmowski w świetle prasy.

„Gaz. Por. Warsz.” donosi: „Obóz Wielkiej Polski” nie jest stronnictwem w zwyczajnym rozumieniu tego wyrazu. Nie jest blokiem szeregu stronnictw, powstałym na drodze porozumienia się ich zarządów. Jest zrzeszeniem ludzi, którzy do różnych stronnictw należą lub też nie biorą dotychczas czynniejszego udziału w życiu politycznym, zrzeszeniem, którego wymaga obecne nasze położenie.

Dmowski chce wydobyc na powierzchnię to, co jest wspólnem różnym stronnictwom, wolnym od doktrynerskiego dyktandum, pragnącym oprzeć życie Polski na praworządności, stojącym na gruncie pojmowania Polski, jako państwa narodowego.

Na czele Obozu stoi Romsz Dmowski. Nazwisko to samo już wyraża program. Gdy rozeszły się wieści o powstawaniu tej nowej organizacji, wówczas jedni zaczęli ją przedstawiać jako owoc „rozłamu” w Związku Ludowo-Narodowym, drudzy zaś, jako nową „sztuczną endecką”.

Ani jedno, ani drugie nie jest prawdą. Niema tu rozłamu, ani też żadnej sztuczki taktycznej. Poprostu wielkie zadania obecnej dcy w Polsce wymagają nowej formy organizacyjnej.

15-lecie Harcerstwa

Piętnaście lat pracy to szmat czasu. Zdumą dzisiaj patrzeć może Harcerstwo na gromady chłopców i dziewcząt ożywione duchem braterstwa i miłości, na ogniska pracowników lepszego „jutra”, wykukających przy zabawie czy przy pracy, na szkolnej ławie, w domu czy obozie, podwajający odrodzenia narodowego. Dla ilustracji tej pracy dotyczącej, przy szarej i trudnej, wskutek braku ludzi na instruktorów, braku podstaw materialnych, przetoż tutaj niektóre cyfry ze Sprawozdania Naczelnej Rady Harcerskiej jako przedewszystkiem administracyjno-organizacyjnej, aby zwrócić uwagę na działalność obu Głównych Kwater (Żeńskiej i Męskiej).

Praca Główniej Kwatery Żeńskiej (G. K. Z.) ogniskuje się w czterech wydziałach: Wydział organizacyjny utrzymuje bliższe stosunki z drużynami (kwalifikacja drużyn, objazdy), Wydział programowy pracuje nad zagadnieniami wychowawczymi w Harcerstwie żeńskim, oraz nad metodami realizowania planów wychowawczych (próby organizacyjne, instrukcje); Wydział zagranica (Francja 2, Łotwa 3, Czechosłowacja 10, Daleki Wschód 1, Niemcy 5, Rumunja); Wydział międzynarodowy nawiązał bliższy kontakt z Włochami; Ameryką i Anglią (artykuły o Harcerstwie ż. w Polsce). Liczba Kolonii i Obozów w porównaniu z dawnymi latami wzrosła. W roku obecnym można powiedzieć, że akcja obozowa wzrosła w dwójnasób. Rzuca się w oczy ilość obozów pod namiotami. Obojętne tego radosnego postępu zanotować należy fakt, że drużyny żeńskie organizowały obozy na Kresach Rzpłitej na wyrażną prośbę Ochrony Pogranicza. Te kolonie i obozy o bardzo wielkiem państwowem znaczeniu były w ubiegłym roku tylko zapoczątkowaniem poważnej i celowej akcji obozowej na przyszłość. Stan liczebny organizacji żeńskiej przedstawia się następująco: (I. 1. 1926) instruktorów 283, drużyn 476, młodzieży 12,899 w 234 środowiskach harcerskich. Obozów urządzono (1925) 100, brało udział 2050 harcerzek (w roku 1924 obozów 66).

Praca Główniej Kwatery Męskiej (G. K. M.) centralizowała się w dziewięciu wydziałach: Wydział wychowania fizycznego opracowuje podręcznik wy-

chowania fizycznego w harcerstwie; Wydział ogólny opracowuje wykazy służby, protokoły prób instr., formularze zgłoszeń, raporty i t.d.; Wydział organizacyjny zatwierdza i rejestruje członków Komend Chorągwi, urzęda odprawy, zjazdy i t.p.; Wydział wypisu drużyn zajmuje się rejestracją i kwalifikacją drużyn; Wydział obozów kwalifikuje obozy, ogłasza konkursy (na najlepszy oboz, najlepsze sprawozdanie); Wydział zawodów opracowuje program zawodów i zajmuje się ich organizacją; Wydział osobowy utrzymuje spis członków i przodowników, załatwia sprawy osobowe; Wydział przy sposobieniu wojskowego utrzymuje kontakt z Ministerstwem Spraw Wojskowych, współdziała z władzami wojskowymi w organizowaniu grupy obozów harcerskich P. W.; Wydział zagraniczny utrzymuje kontakt z polskimi drużynami harcerskimi za granicą — zorganizował w lipcu 1925 kurs dla drużynowych we Francji.

Stan liczebny organizacji męskiej około 30,000 młodzieży, instruktorów 379, obozów urządzono 240, w których brało udział 5,042 harcerzy. Razem liczy Harcerstwo przeszło 40 tysięcy młodzieży. Tak się przedstawia szkielet biłans pracy piętnastoletniej, przerywanej wypadkami dziejowymi, która zasługuje na bliższe zainteresowanie społeczeństwa, bo w niej przewidzianym leży rejonjama odrodzenia narodu.

„Swed“.

„O pociechach Filozofji“

Urywek z dzieł Beocjusza

Ach, próżno nieć nie nawiązać żądze
I własną ręką gasić płomień życia
Wzywając śmierci, — iż samą z ukrycia,
Z trzaskiem rozwarisz podwoi wrznięcie

Zjawi się władna, popuściwszy wodze
Koniom skrzydlatym; ręca do przybycia,
Wyciągnie rękę kością z ukrycia
Do ofiar zwierza lub pobitych srodze.

Czyż na to zbrojne zgromadzić szeregi,
Sposobić strzają i wyostrzać miecze,
Aby krwią warzą wypełnić po brzegi?

Czarę ofiarną? Któż przyczyn dociegnie
Onej srogości? Czyż więc cne zabiegi,
By dobrych kochać, współczuć złym — człowiecze!

Tłumaczył ks. Tadeusz Jachimowski.

Izby własności miejskiej.

Właściciele nieruchomości całej Rzeczypospolitej, zgromadzeni w ogólnopolskim związku, wystąpili do władz państwowych z żądaniem utworzenia w Polsce Izby własności miejskiej.

Podobną instytucję powołał do życia rząd hiszpański, stawiając na jej czele każdorazowego ministra przemysłu i handlu. Na Węgrzech Izby własności miejskiej znajdują się w stadium organizacji.

Jaką rolę projektowana Izba własności miejskiej odgrywałyby w społeczeństwie? Przedewszystkiem najważniejszą rzeczą byłoby, przez ich powstanie, przeniesienie sprawy mieszkaniowej z platformy politycznej na platformę gospodarczą. Sprawa mieszkaniowa bowiem powinna być rozpatrywana jedynie pod kątem widzenia potrzeb ekonomicznych, a nie korzyści politycznych, osiągniętych przez pewne partie, forsujące te czy inne rozwiązanie tej palącej kwestii.

Izby własności miejskiej miałyby za zadanie rozwiązywanie wszystkich zagadnień mieszkaniowych i miałyby głos doradczy dla rządu w sprawach

dotyczących zagadnienia związanego z mieszkaniami.

Do obowiązków ich należałoby w pierwszym rzędzie popieranie ruchu budowlanego, i zainteresowanie w tem osób prywatnych, a to przez wynajdywanie odpowiednich źródeł kredytu niskoprocentowanego na budowę nowych domów, odbudowę starych, remonty i t. d.

Izby własności miejskiej prowadziłyby statystyki do użytku władz państwowych i miałyby głos doradczy przy wymierzaniu podatku dochodowego i majątkowego od nieruchomości.

Jednem z zadań Izby byłoby również bacznie i przestrzeganie, ażeby właściciele domów dbali o przyzwoity wygląd swych kamienic.

Ważnem również zadaniem Izby własności byłoby dążenie do podniesienia zdrowotności domów i mieszkań specjalnie przeznaczonych dla robotników, gdzie dotychczas o najprymitywniejsze nawet urządzenia sanitarne czy higieniczne bardzo trudno.

Popieranie budownictwa wyrażałoby się również w utrzymywaniu szkół dla badawczych, uświadamianiu doradców domowych o ich obowiązkach, w zakładaniu kas oszczędności dla trudniejszych w budownictwie i t. p.

Niemcy zrozumiały już korzyść płynącą ze współpracy władz państwowych z instytucjami własności miejskiej. Wydano tam rozporządzenie, ażeby we wszystkich sprawach związanych z zagadnieniem mieszkaniowym zwracać się do związków własności miejskiej, które służyć będą radą i pomocą.

LEKARZ - DENTYSTA 1530
MICHAŁ GREJNIEC
Izba Aleja Nr. 10. ☎ Telef. Nr. 2-50.
Przyjmuje codziennie od 9 r. do 7 w.
Choroby zębów i jamy ustnej.
ZĘBY SZTUCZNE.

— Jednak stwierdzone co najlepsze i najtańsze trzkołazy, pociągocze, skarpety i wełniane rękawiczki z Wytwórni Feliksa Kowalskiego ulica Kościuski Nr. 25 1096

Urzędniczy dom zdrowia

Zarząd Główny Stowarzyszenia Urzędników Państwowych przystąpił ostatnio do akcji, mającej na celu budowę urzędniczych domów zdrowia w miejscowościach letniskowych i kuracyjnych. Wielkie to przedsięwzięcie postanowiono przeprowadzić własnymi siłami. W tym celu zarząd główny zwrócił się z odeszłą do wszystkich kół prowincjonalnych, w które wzywa urzędników państwowych do dobrowolnego opodatkowania się w wysokości 1 złotego miesięcznie. Jako przykład odeszła stawia podobną akcję wśród nauczycieli szkół powszechnych i wśród policji państwowej. Z minimalnych składek powstałyby sanatoriumy nauczycielskie w Zakopanem i policyjne domy zdrowia w Busku, w Drusienikach, w Duboi, w Kołbaskach Ryckich, w Toruniu, w Wejherowie i t. d.

W domach tych funkcjonariusze policji państwowej mają zapewnić wypoczynek dla siebie i dla swych rodzin za zwrotem tylko rzeczywistych kosztów żywienia (śniadanie, obiad, kolacja), które wynoszą około 2 zł. dziennie od osoby, a w każdym wypadku w miejscowościach droższych nie przekroczyły 3 zł. Podobnie zamierza urządzić swe domy zdrowia Stowarzyszenie Urzędników Państwowych. — Każdy członek za opłatą miesięcznej składki w wysokości 1 zł. będzie mógł z rodziną spędzić swój urlop wypoczynkowy w jednej z miejscowości kuracyjnych, placąc drobne stosunkowo sumy za utrzymanie, nieprzenoszące w każdym razie rzeczywistych kosztów.

Gdyby w akcji wzięto udział tylko 20 tysięcy urzędników administracyjnych, a jest z górą 40 tysięcy i płaciło po 1 zł. miesięcznej składki, wówczas w ciągu roku zebrano by 240 tysięcy złotych. Za taką kwotę już po roku będzie mogło Stowarzyszenie zakupić szereg obiektów w miejscowościach letniskowych i kuracyjnych dla swych członków.

Blizsze informacje w biurze zarządu głównego S. U. P., ul. Cumielna 17 m. 5 w Warszawie.

Powiększenie o brol w i przysporzenie dochodów osiąga zawsze każdy kupiec, o ile docenia reklamę, ale tylko w piśmie poczytnem.

„Goniec Częstochowski“ jest najpoczytniejszym piśmie miejscowym i zamieszczony w nim ogłoszenie przyniesie dodatnie rezultaty, zwłaszcza w czasie przedświątecznym, gdy każdy potrzebuje się w coś niezbędne zaopatryć na święta.

Pielgrzymki do Słupi

Ołbrzymie tłumy ciągną do miejsca objawienia się Matki Boskiej

Z Poznania donoszą: Z powodu święta Matki Boskiej, przybyli do Słupi pod Środą, miejsca, w którym miała się objawić kilku dziewczętom Matka Boska, nieprzeliczone rzesze pątników ze wszystkich stron Wielkopolski, a nawet z Kongresówki. — Ilość pątników obliczają na 20 do 30 tysięcy osób. Pielgrzymi przybyli częściowo pieszo z bliższych okolic, z dalszych dojeżdżali koleją do Środy. Było też wiele samochodów i powozów. Pociąg w kierunku Środy był tak przepełniony, że miejsca niepodobna było w nich znaleźć.

Porządek utrzymywała w Słupi szkoła policyjna z Poznania, wobec jednak ogromnych tłumów niezbyt silny oddział policji był bezbronny. To też pielgrzymi stratali pola, położone w okolicy cudownej czeresni, na dużej przestrzeni. Ofiarą padł też duży zagajnik. Właściciel majątku p. Blesker-Kohlsaat, poniósł ogromne straty.

W ciągu środy odbyły się liczne nabożeństwa na miejscu oraz procesje.

PRZED ZAKOPCONE

SKŁADKA. 000

Sw. Mikołaj przyniósł w ub. tygodniu grzeczny dzieciom różne podarki, dzieciom niegrzecznym — różną, urzędnikom państwowym nadzieję otrzymania 13 pensji, a szerszym sferom warstw pracujących — podwyżkę kosztów utrzymania wynoszącą według drobniaków obliczeń komisji statystycznej 3,48 proc.

Przyznać trzeba, że od czasu majowych wypadków i rozpoczęcia generalnej „sanacji“ państwowej (dłatego generalnej, że prowadzonej przeważnie przez generałów) — drożyna w kraju wzrasta powoli, lecz systematycznie.

Podobno krople, spadające stale w jedno i to samo miejsce, mogą wydrążyć skałę, nie przeto dziwne, że od procentowych kroplek notowanych przez komisje statystyczne, wypacają się nawet solidnie wykalkulowane budżety miesięczne sfer pracujących. Ale cóż na to począć?

Władze naczelne pono już nad tem bezustannie pracują, aby nam wszystkim stworzyć raj na ziemi. Chociaż mnie się zdaje, że urzeczywistnienie owego raju rozpocznie się od tego, że wszyscy zaczęli chodzić bosą i ubierać się w futra z poźłokich łosi (oryginalna umiata mała — wyrób krajowy firmy akcyjnej Małpopoli).

Rozpoczęte dzieło sanacji ujawniło się głównie w dwóch kierunkach, w kierunku gospodarczym przez utworzenie różnych komitetów doradczych, finansowych, ekonomicznych i wydanie

NA NADCHODZĄCE ŚWIĘTA
najlepiej i najwygodniej jest nabywać słodczyce
w Fabryce Cukrów i Czekolady PIOTR DĘBSKI
Częstochowa, ul. Piłsudskiego 17
lub w sklepie p. Hönigmana, II-ga Aleja 33. 0188

Kalendarze
Terminowe, bloki do zdzierania itp. na 1927 rok
poleca **SKLEP „GOŃCA“** II-ga Aleja Nr. 26, tel. 50.

odpowiedniej ilości ustaw i dekretoń, mających na celu zwalczanie drożyny, a w kierunku politycznym — przez utworzenie szeregu nowych stronnictw i partii, jak Związek Naprawy Rzeczypospolitej, Partia Pracy, tudzież powołania do życia organizacji konserwatywów ze sfer ziemianko-przemysłowych pod nazwą Stronnictwa Prawicy Narodowej. Ponadto p. Roman Dmowski, widząc jak w ostatnich czasach hasła demokracji błędna, nie zrywając zasad niczo z narodową demokracją, postanowił ugrupowanie konserwatywów, pozostając pod prestigiem osoby Marszałka Piłsudskiego, zasachować przez utworzenie stronnictwa Obozu Wielkiej Polski.

Widzimy więc, że w naszym życiu politycznym wre ożywiona praca. Odbywa się na całej linii przegrupowanie sił na podobieństwo przegrupowywania oddziałów wojskowych przed rozpoczęciem walnej bitwy na całym froncie.

Tymczasem zaś na terenie sejmowym panuje dziwne odrętwienie i cisza.

Statutowy dekret prasowy, który narobił tyle wrzawy w kuluarach sejmowych zawisł w powietrzu. Został niby wniesiony na porządek obrad, ale o obrady nad dekretem są odroczone, ponieważ sfery rządowe szykują nowy dekret, który wejdzie w życie po obaleniu na plenum Sejmu dekrety pierwszego. Tego rodzaju posunięcia na politycznej szachownicy, przyznać trzeba, że bardzo zmyślne i w równej mierze mocno skomplicowane, przyprowadzają o zawrót głowy umiarkowaną

pozycję (z powodzeniem markowaną przez pos. Marką z P. P. S.) a szerokie warstwy społeczeństwa podobne „hoki — kloki“ politycznych wybrgów wprawiają wprost w osłupienie.

— I kiedyż to się skończy! — zapytuje z trwogą nie mający czasu na politykę, zajęty solidną, uczciwą pracą, przeciętny obywatel. Kiedyż narazicie zapanuje zgoda, harmonijna współpraca rządu z Sejmem?

Zastanawiając się nad stosunkiem Sejmu do rządu, mimowolnie nasuwa się porównanie do wielce zaognionych stosunków naszej Rady miejskiej do Magistratu.

Na ostatnim posiedzeniu Rady miejskiej wyłoniła się nuznierznie ożywiona dyskusja w zawsze aktualnej sprawie kanalizacji i wodociągów. Tym razem w dyskusji wzięły na jaw szczególne, że kopanie studzien artezyjskich powierzono zostało firmie wiertniczej z Borysławia, posiadającej rozległą praktykę, ale w wierceniu... szybow. naftowych.

Podjęte bez uprzedniego zbadania terenu próby wiercenia, prowadzone z wielkim nakładem kosztów, nie dały żadnego rezultatu, bowiem nigdzie nie natrafiono na dostateczne zbiory wody.

Ze naftowa firma wiertnicza nie może znaleźć wody, temu się dziwić nie należy, ale możliwa jest rzecz, że przy dłuższych usilnych próbach wiercenia odkryte zostaną gdzieś pod Częstochową obfite źródła nafty. I co wtedy? Jestem przekonany, że wówczas nikt z radnych, nawet ze skrajnej lewicy, nie podnosiłby sprzeciwu, gdyby

w domach robotniczych miast wody płynęła z rur wodociagowych... nafta!

Z takiego obrotu rzeczy byłby z pewnością każdy zadowolony, gdyż za sprzedane kilkadziesiąt litrów nafty, wytoczonej z kranów, uzyskaliby się tyje gotówki, że możnaby codziennie jadać marcepany i pijać zamiast wody czysty szarytus, a kapać się w piwie.

Wobec czego miast zawczasu krzyknąć podnosząc o brak wody, zwłaszcza w dobie tak niestosownej, kiedy kapie z każdego dachu, a rynsztoki uliczne czynią wrażenie kanałów — należałoby raczej zaczekać, co z tego wiercenia wyniknie.

Święta już się zbliżają. Magistrat rozpoczął wydawanie „gwiazdki“ upominków dla najbardziej potrzebujących pod postacią kartofli i maki żytniej po znacznie zredukowanej cenie, a bezrobotnym niezarejestrowanym całkiem gratis.

Oczywiście, że tego rodzaju gwiazdka“ nie budzi zbyt wielkiego entuzjazmu w sferach bezrobotnych, boć każdy z owych biedaków, zabiegających darownie od kilku miesięcy, a niekiedy i od paru lat o pracę zarobkową pamięta lepsze czasy, kiedy i na jego stoć były struście i mięsio. Ale cóż począć? Z funduszu kasy miejskiej trudno takie święta wyprawic wszystkim bezrobotnym w powiecie, gdyż na to trzeba by całkowicie zużyć owa pozostałość z funduszu kanalizacyjnego pożyczki amerykańskiej. A na takie przeznaczenie pożyczonych przez miasto dolarów z pewnością nie zgodziłby się nawet radni z lewicy.

Wccr.

Zasady projektu ustawy

o powszechnym obowiązku W. Fiz. i Przysposobienia Wojsk.

Nowy projekt ustawy o powszechnym obowiązku W. F. i P. W., oparty zostanie w zakresie wychowania fizycznego na następujących zasadach: Wychowanie młodzieży obojej płci jest obowiązkowe we wszystkich szkołach Państwowych, samorządowych i prywatnych, począwszy od 6-go roku życia każdego dziecka.

Młodzież, która ukończyła szkoły powszechne i do innych szkół nie uczęszcza, otrzymywać będzie wychowanie fizyczne w stowarzyszeniach, uowóżnionych do tego rodzaju pracy według programów, opracowanych przez władze państwowe.

W Szkołach Wyższych wprowadza się obowiązkowe wychowanie fizyczne, udzielane przy pomocy etatowych instruktorów.

Zorganizowany zostanie nadzór nad wychowaniem fizycznym zarówno fachowy, jak i higieniczno lekarski. Młodzież podlegać będzie obowiązkowemu przeglądowi lekarskim i próbom sprawności. Kontrola osobista zostanie oparta na zaprowadzeniu książeczek wychowania fizycznego, towarzyszących każdemu obywatelowi przez cały okres trwania wychowania fizycznego.

Przedstawianie świadectw z ukończenia wychowania fizycznego będzie wymagane przy wydawaniu wszelkich dyplomów i przy przyjmowaniu na podaje rządowe i samorządowe.

Gminy miejskie obowiązane będą na wezwanie władz dostarczać według ustalonych norm teryny na boiska, place do zabaw i t. p., oraz urządzać je konserwować.

Stowarzyszenia zajmujące się sportem korzystać będą z opieki ze strony państwa, polegającej na pomocy instruktorów i materiałowej.

Stowarzyszenia upoważnione do prowadzenia wychowania fizycznego wśród młodzieży pozaszkolnej, oraz stowarzyszenia sportowe, korzystające pomocy państwa, podlegać będą kontroli władz państwowych, prowadzących wychowanie fizyczne według programów rządowych.

W związku z powyższymi wytycznymi, M. S. Wojskowych wzywa organizacje sportowe i przysposobienia wojskowego do zgłoszenia w możliwie najkrótszym czasie swych wniosków, zawierających lub uzupełniających powyższe wytyczne.

W związku z projektem reorganizacji byłoby, aby Rada Naczelna W. F. i P. W. uzupełniona była w większej liczbie osobami fachowymi, przy czym uwzględnić przedstawicieli niezależnych władz sportowych i organizacji P. W.

O gwiazdkę

dla Korpusu Obrony Pogranicza.

Wobec tego, że „Biały Krzyż” w roku bieżącym nie organizuje gwiazdki dla żołnierzy Korpusu Obrony Pogranicza, akcję tę podjęło Stowarzyszenie Rodziny Wojskowej.

Naczelny zarząd Stowarzyszenia, nie zaprzeczając odpowiedniemu na ten cel udziałowi, za naszym pośrednictwem wraca się z gorącym apelem do społeczeństwa, prosząc o składanie dobrochotnych ofiar w pieniądzech i w naturze. Sprawa ta zajma się gorliwie również wszystkie członkinie Stow. Rodziny Wojskowej, to też sądzić należy, że pomimo krótkiego przeciągu czasu, jaki nas dzieli od świąt Bożego Narodzenia, urządzenie gwiazdki dla Korpusu Ochrony Pogranicza, dzieła ofiarnej pomocy społeczeństwa ujęte zostanie pomyślnym skutkiem.

Wszystkie datki w gotówce i w naturze składać można bezpośrednio do sekretariatu Komitetu gwiazdkowego gmach Komendy miasta lub też w administracji „Gonca Czeszochowski

PODZIĘKOWANIE.

Wszystkim, którzy oddali ostatnią posługę drogim nam zwiłkom s. p.

KAZIMIERZA CZYŻA

a w szczególności Wł. ks. kapłanowi, p. p. pułk. Wierzbickiemu, maj. Askanowiczowi, kap. Wachowiczowi, porucznikom 8-ej baterji, podoficerom i szeregowym 8-ej baterji oraz orkiestrze 7-go p. a. p. składają serdecznie „Bóg zapłać”
Rodzice i rodzina.

go”. Z pośród darów w naturze, pożądana są: papierosy, czekolada, pierniki, orzechy, rekawiczki, bielizna i t. p.

Mamy nadzieję, że apeł Stow. „Rodziny Wojskowej” nie przebrzmieł echa wśród znanego z ofiarności naszego społeczeństwa, które pośpieszy z materialną pomocą na piękny cel gwiazdki dla żołnierza, broniącego nie tykałności granic naszego państwa.

Ruch lotniczy pasażerski.

Ustawicznie słyszy się głosy, że komunikacja lotnicza w zimie zamiera i że „podróżować w powietrzu” można jedynie w lecie.

Statystyka P. L. L. Aerolot za ubiegły miesiąc jest żywym zaprzeczeniem podobnych twierdzeń, gdyż wykazuje, że latano na liniach Warszawa—Łódź—Kraków, Warszawa—Łwów i Kraków—Wiedeń, z tą samą regularnością, jak w miesiącach letnich, nie sobie nie robiąc z mgły, wichrów i

innych niekorzystnych warunków atmosferycznych.

W miesiącu listopadzie samoloty pasażerskie, przebiegając ogółem 64,721 km. w powietrzu, przewiozły w 247 podróży 432 pasażerów, 15,354 kg. towarów i 69 kg. pocztę.

Statystyka bezpieczeństwa wykazuje, jak zwykle, bezpieczeństwo zupełnie — 100 proc.

Cyfrы powyższe w porównaniu z datami za listopad r. ub. wykazują wzrost frekwencji pasażerskiej oraz 5-cio krotny wzrost ruchu towarowego na liniach powietrznych. Objaw ten należy pochwalić z wielką radością, gdyż świadczy on, że narazicie nasze kupiectwo zaczyna rozumieć, iż nieposługiwanie się samolotem w przewozie towarów, to wyrzeczenie się starej a mądrej zasady „czas to pieniądz”.

W bieżącym miesiącu samoloty kursują na tych samych liniach, co w miesiącu ubiegłym.

Dekret prasowy uchylony!

Sejm jednomyślnie przyjął ustawę uchylającą dekret. Ożywiona dyskusja na wstępie obrad. Nowe wnioski i interpelacje

Warszawa. — Na wstępie piątkowego posiedzenia Sejmu, marszałek Rataj odczytał listę dekretów Prezydenta Rzeczypospolitej wniesionych do Sejmu.

Przed porządkiem dziennym zabrał głos poseł Ballin, domagając się wstąpienia na porządek obrad sprawy rzekomego pobicia przez policję posłów białoruskiej Hromady. Mówca dowodził, że kilku posłów i kilkudziesięciu uczestników zjazdu w powiecie biełski policjanci pobili i że napad ten zarządzone przez rząd (!) przypomina za bojęstwo, dokonane na Matteottim (!).

Mowa jego wywołała wielkie poruszenie i wrzawę w Izbie. — Marszałek zwraca uwagę mówcy, aby nie insynuował rządowi takich zamiarów. Ponieważ pos. Ballin mówi dalej w tym samym sensie, pomimo kilkakrotnych napomnień marszałka o przejście do meritum, marszałek odbiera mu głos, a następnie przerywa posiedzenie na kilka minut.

W czasie przerwy pos. Ballin, który stał daleko na trybunie wyjął z teki okrawioną szmaty i rzucił jej w kierunku prawicy, skąd zabrał jej woźny. Ges towi pos. Ballina towarzyszyli wrogie okrzyki pod adresem rządu na ławach N. P. Ch., komunistów i Białoruskiej Hromady.

Poseł Skrzypa (komunista), który podczas przerwy trzymał w ręku jakąś zakrwawioną koszulę, po wznowieniu posiedzenia położył ją na ławie ministerjalnej (!) przed wicepremierem Bartlem, skąd usunął ją woźny.

Po wznowieniu posiedzenia oświadczył marszałek Rataj, iż nie jest jego rzeczą badać zgodność z prawdą faktów przytoczonych przez posła Ballina, jednak jeżeli rząd oskarżony jest o pobicie posłów, to obowiązkiem Sejmu jest zająć się tą sprawą. Wobec tego marszałek proponuje odesłanie wniosku do komisji administracyjnej.

W sprawie dekretu prasowego marszałek przypomniał, iż ten punkt dzieli to z porządku ostatniego posiedzenia z powodu wątpliwości, podniesionych przez posła Kościłkowskiego (Klub pracy).

Komisja konstytucyjna stwierdziła wówczas jednomyślnie, że Sejm na zasadzie dotychczasowych postanowień konstytucji, niezależnie od zmian z sierpnia br. ma prawo każdej chwili uchylić takie rozporządzenie drogą zwykłej ustawy. Wobec nie podniesienia na plenum Sejmu sprzeciwu, marszałek stwierdza, że Sejm przychyła

się do tej opinii. Wprawdzie w między czasie orzeczenie to stało się nieaktualne, lecz będzie to normą na przyszłość.

Zabiera głos sprawozdawca komisji prawniczej, poseł Lieberman (PPS). Na wstępie pos. Lieberman wniósł poprawkę do art. 3 ustawy, uchylającej dekret, iż wchodzi ona w życie 1 stycznia, a nie 1 grudnia.

W końcu przemowy pos. Lieberman oświadczył: Pragniemy aby Polska była szanowana nie tylko przy stołach dyplomatycznych, ale też kochana przez narody, rządzące się demokratycznie. Przyszłość Polski nie leży na drodze, prowadzącej od demokracji do państwa policyjnego, lecz w poszanowaniu zasad prawa i wolności, na które złożył przysięgę Prezydent Rzeczypospolitej. Proszę o jednogłośnie uchylenie dekretu”. (Okłaski na ławach PPS).

Wobec apelu posła Liebermana marszałek stwierdza, iż uchylenie dekretu prasowego w drodze ustawy nie stanowi precedensu, jakoby art. 5 ustawy z 2 sierpnia musiał być interpretowany tak, że dla uchylenia dekretu trzeba ustawy, a nie tylko uchwały Sejmu. Zresztą marszałek uważa, iż rzecz ta wymaga jeszcze wyjaśnienia na terenie Sejmu.

Wniosek o głosowanie bez dyskusji mimo sprzeciwu komunisty Sochackiego przeszedł.

Poseł Wojewódzki (Do ław rządowych): Tchórze!

Marszałek przywołuje posła Wojewódzkiego do porządku, a gdy tenże powtarza okrzyk przywołuje go po raz drugi z zapisaniem do protokołu.

Ustawę o uchyleniu dekretu prasowego przyjęto z tą poprawką, że wchodzi ona w życie 1 stycznia 1927 r. a nie 1 grudnia 1926 r. Ustawa została przyjęta jednomyślnie przez całą Izbę. Wobec tego, że nikt nie zaprotestował, odbyło się trzecie czytanie, w którym ustawę również przyjęto.

Okrzyki wśród opozycji: Precz z rządem, na ławach komunistycznych wołano: Precz z Piłsudskim.

Z kolei Izba przystąpiła do sprawozdania komisji skarbowej o projekcie ustawy o samostanym dodatku wyrow. nawczym dla pokrycia deficytu budżetu gmin wiejskich. Po wyjaśnieniach sprawozdawcy posła Manaczynskiego (ZLN) i przemówieniu posła Prostęga (Kolo żyd.) sprawę odesłano do komisji.

Następnie wybrano do głównej komisji rekwizycyjnej prof. Petrzyckiego

go w miejsce posła Wedziagolskiego. Wśród wniosków i interpelacji wniósł wniosek Wyzwolenia o powołanie komisji dla zbadania umów zawartych przez b. ministra kolei Eberhardta oraz wniosek nagły Piasta, NPR, PPS., i Ch. D. w sprawie tak zwanych czarnych gabinetów.

Wniosek ten brzmi: „Konstytucja w art. 106 gwarantuje obywatelom państwa tajemnicę listów i innej korespondencji, która może być naruszona tylko w wypadkach prawem przewidzianych. W dyskusji przeprowadzonej podczas debaty nad budżetem poczt i telegrafów wyszło na jaw, iż tak zwany czarny gabinet istnieje faktycznie i łamie zagwarantowaną przez konstytucję tajemnicę korespondencji obywateli państwa.

Wobec powyższego wysoki Sejm uchwalić raczy: Wzywa się rząd do zniesienia w najbliższym czasie tak zwanego czarnego gabinetu i zdania o tej sprawie sprawozdania Sejmowi”.

Z interpelacji zasługuje na uwagę interpelacja pos. Malika (Piast) w sprawie zaniechania dochodzenia przeciw posłowi Brylowi o oszustwo przeciw skarbowi państwa wskutek fałszywego zeznania przy konfrakcie kupna.

Na tem posiedzenie zakończono, następuje we wtorek 14 b.m. o godz. 17.

TELEGRAMY

Stresemann nie chce drażnić Francji.

London. „Morning Post” donosi z Genewy: Słychać, że Stresemann nie przyjął zaproszenia Mussoliniego zakomunikowanego mu przez [Scialoję], aby celem podpisania paktu przyjaźni włosko-niemieckiego przybył do Rzymu, a to z powodu niebezpieczeństwa, aby krok ten nie był fałszywie komentowany.

Stresemann zakomunikował Briandowi, że traktat niemiecko-włoski jest zwykłym traktatem arbitrażowym, pozbawionym wszelkiego specjalnego znaczenia politycznego.

Orzeczenie Rady ambasadorów.

Paryż. Na wczorajszym posiedzeniu Rada ambasadorów postanowiła uznać Niemcy za nierozbrojone i zatrzymać kontrolę wojskową w Niemczech aż do spełnienia trzech głównych warunków: 1) rozbrojenia i twierdź wschodnio - niemieckich, 2) wstrzymanie importu i eksportu broni i materiałów wojennych, 3) rozwiązanie organizacji militarnej.

Niemcy nie mogą wznosić fortec przeciwko Polsce.

Paryż. Rzecznikowi i prawnicy Ligi Narodów obradujący w sprawie rozbrojenia i kontroli w Niemczech doszli do wniosku, że interpretacja artykułu 130 traktatu wersalskiego pod żadnym względem nie pozwala Niemcom na rozbudowę i zmocnienie swych utwierdzeń nad granicami Polski.

Epidemia przeziębienia w Genewie.

Genewa. Nagłe zmiany atmosferyczne i obniżenie się gwałtownie temperatury spowodowało nie tylko przeziębienia Stresemanna lecz i Brianda. Na wczorajszym posiedzeniu Rady Ligi zwracała uwagę nieobecność przedstawicieli Francji i Niemiec. Brianda zastępował Paul Boncour, Stresemanna podsekretarz stanu Schubert.

Królowa rumuńska w radzie regencyjnej

Bukareszt. Gen. Averescu, Bratianu i królowa doszli do porozumienia w sprawie składu rady regencyjnej. W miejsce księcia Mikołaja wej-

WAŻNE DLA P.P. INTROLOGATORÓW

z powodu wyjazdu sprzedam

2 MASZYNY INTROLOGATORSKIE

do odbijania i krajania tektury oraz inne przybory intrologatorskie

Wiadomość ul. św. Barbary Nr. 40.

Albin Lompe

1591

Ozdoby choinkowe — Podarki Gwiazdkowe

w największym wyborze polecam

SKLEP

„GONCA CZESZCZCHOWSKIEGO”
II ALEJA Nr 26, tel. 50.

dzie do rady regencyjnej królowa. Jutro będzie zwołana rada koronna, która ma ratyfikować tę uchwałę.

Propaganda przeciwan-gielska.

Londyn. Na wczorajszym posiedzeniu Izby Gmin Podsekretarz Stanu Spraw Zagranicznych p. Locker Lampson, w odpowiedzi na pytanie oświadczając, iż Rząd Sowietów nie zdradza bynajmniej skłonności do powstrzymywania się od propagandy antybrytyjskiej. Rząd Brytyjski posiada wiele dowodów, świadczących o tego rodzaju propagandystycznej działalności emisariuszy sowieckich na wyspach Brytyjskich, oraz posiada dowody o dalszej działalności w tym kierunku, będącej jeszcze w przygotowywaniu.

Komunizm traci grunt na wsi rosyjskiej.

Moskwa. W wyborach do nowych wiejskich, które rozpoczęły się niedawno, bierze udział, jak stwierdzono, 63 proc. uprawnionych do głosowania. Liczba głosów, oddanych za komunistami, pomimo agitacji ze strony władz sowieckich, nie przewyższa 16 proc. ogólnej liczby głosujących.

Ogromne bezrobocie w Rosji

Moskwa. Liczba bezroboczych na terenie związku sowieckiego uległa według najnowszych statystyk ponownemu powiększeniu. O ile na 1 grudnia 1925 r. liczba pozbawionych pracy wynosiła 925 tysięcy ludzi, o tyle obecnie bezroboczych na terenie zw. sowieckiego jest już 1,080,000, wliczając zaś zatrudnionych jedynie częściowo—1,300,000. W szczególności za ostrą się kryzys wśród górników Uralu i zagłębia Donieckiego.

Komuniści znów atakują Polskę

Moskwa. Powiększony Komitet Wykonawczy „Kominternu” (III Międzynarodówki) w Moskwie ogłosił pompatyczny protest przeciwko „białemu terrorowi w Polsce”.

Odezwa ta ogłoszona w „Prawdzie” moskiewskiej oświadcza, że Komintern w porozumieniu z „międzynarodowym proletariatem” udzieli „partiom komunistycznym w Polsce i na Bałkanach całkowitego poparcia”.

50 milionów dolarów na ofensywę... chińska?

Wiedeń. Pisma donoszą z Szanghaju, że Charteder bank, będący jednym z największych banków na Dalekim Wschodzie, oraz angielsko-amerykańskie towarzystwo tytoniowe zaproponowało Ciang-Tso-Linowi i Sun-Czuan-Fangowi pożyczkę w wysokości 50 mil. dolarów meksykańskich pod warunkiem rozpoczęcia ofensywy przeciwko armii kantoskiej. Gwarancja pożyczki byłoby dochody z portu Fukou i z podatku tytoniowego w Szanghaju.

Tajemnicze zniknięcie autorki angielskiej

Londyn. Popularna w Anglii autorka romansów kryminalno-detektywnych Agata Christie zniknęła w tajemniczy sposób. Pani Christie udała się w ubiegły piątek samochodem na przejażdżkę. Policja znalazła pusty automobil na skraju wielkiego lasu i po mimo starannych poszukiwań na ślad powieściopisarki nie natrafiono. Wczoraj w poszukiwaniu zaginionego wysłano samolot, który przepatrzył cały las, lecz śladu nie znalazł.

Łózka żelazne, Umywalnie, Łóżecka dzieciinne, Bidety

Akc. Tow.
Konrad Jarnuszkiewicz i S-ka

Platery stolowe i galanterja

J. Fraga i Norblina.

Serwisy

stolowe, kawiane, moca, do wina, wódki i owoców.

Garnitury

Umywalniane, piśmienne, toaletowe.

Wyzymaczki, Maszynki do mięsa, tace nakłowe

moździerz i t. p.

polecą w dużym wyborze

firma „Cmielów” II-ga Aleja 42.

0181

SKŁAD APTECZNY Wacław ORZEŁ

III-cia ALEJA Nr. 46.

Na nadchodzące święta polecamy w dużym wyborze, po cenach konkurencyjnych perfumy, pudry, mydła toaletowe, wody kolońskiej i kwiatowe krajowe i zagraniczne.

0139

UCZCIE SIĘ PAŃSTWO OSZCZĘDNOŚCI!!!

Kto posiada poplamione, stare, wyrzucane garnitury, kostiumy, palta, płaszcze, jesienki, swetry, firanki, jedwabie, dywany, portjery i t. p. niech uda się pod znaną firmę „JADWIGA” ul. Stralska 17. Będą jak z igły nowe. Przy pralni chemicznej mieści się pralnia bielizny sztywnej i miękiej.

Ceny niższe!

4211

Ceny niższe!

Pokojuwa nagroda Nobla.

Z Oslo donoszą: Wczoraj popołudniu zapadła decyzja komitetu fundacji Nobla co do udzielenia nagrody, pokojowej.

Nagrody za lata 1925 i 1926 rozdzielono pomiędzy Brianda, Chamberlaina, Dawesa i Stresemann.

Ostatnia nagroda pokojowa była udzielona przed 4 laty. — Otrzymał ją wówczas Fritjof Nansen.

Żałoba narodowa w Jugostawii.

Warszawa. Do Ministerstwa Spraw Zagranicznych nadeszła wczoraj wiadomość, że w Belgradzie zmarł nagle b. premier Jugostawii Pasicz.

Belgrad. Z powodu śmierci Pasicza panuje ogólna żałoba narodowa. Wszystkie domy nietylko rządowe, lecz i prywatne w Belgradzie wywiesiły czarne chorągwie. Wszelkie przebieżania polityczne umilkły, cały naród serbski ubolewa nad zgonem meża stanu, który ubył w chwili tak ciężkiej dla Jugostawii.

Król postanowił dopiero po pogrzebie Pasicza rozpocząć pertraktacje ze stronniczwymi w sprawie utworzenia nowego gabinetu.

Wczoraj o godz. 10 rano zebrała się Rada gabinetowa, na której uchwalono urządzić pogrzeb Pasicza na koszt państwa. Zwłoki Pasicza mają być zabalsamowane i przez parę dni wystawione na widok publiczny.

Wojkowi zaprzeczają wiadomościom o ruchu antyżydowskim w Rosji.

Warszawa. Poseł sowiecki Wojkow w wywiadzie prasowym zaprzeczył istnieniu poważnych ekscesów, które mają rzekomo przybrać charakter antyżydowski na terenie Związku sowieckiego.

Zdaniem p. Wojkowi, wiadomości o nastroju antyżydowskim przedostały się do prasy zagranicznej i ma na celu poparcie akcji uzyskania funduszu od państwa dla dalszej realizacji projektu kolonizacji, przesiedlenia żydów na rolę. Wedle zapewnień pos. Wojkowi, ruch antyżydowski jest w Rosji sowieckiej przez władze tępony.

Za tyton algierski—węgiel górnośląski

Paryż. Przybył tu z Warszawy dyrektor kolei algierskich, który bawiąc w Polsce zawarł umowę, mocą której Polska zobowiązała się do zakupu tytoniu dla monopolów w Algierze, zaś jako rekompensatę koleje algierskie zobowiązały się do zakupu węgla górnośląskiego.

Samobójstwo komunistki polskiej.

Moskwa. Komunistka polska, Halina Bronisławska, współpracowniczka wydziału wykonawczego międzynarodówki komunistycznej, zakończyła tu życie samobójstwem.

Pułk piechoty w pogoni za bandytą.

San Remo. Władze powierzyły pułkowi piechoty milicji faszystowskiej zadanie wyszukania członków bandy niejakiego Pollastro, którzy zabili ostatnio w Mediolanie dwóch policjantów, dnia 5 bm. W Winzimglio funkcjonariusza komitetu włoskiego w Nicei, ostatnio zaś zastrzelili dwóch żandarmów.

Ludożerstwo w Chinach.

Pekin. Korespondent wojenny agencji Reutersa podaje, na podstawie relacji naocznego świadka, opis sytuacji, w jakiej znajdują się mieszkańcy Sian-Fu po stoczonych tam ostatnich walkach.

Na ulicach leżą stopy trupów. Woj-

sko pozabierało mieszkańcom wszystko żywność tak, iż obecnie nie sposób czegośkolwiek nabyć. W sprzeczności jest jedynie mięso ludzkie. Wszystkie psy pozabijano.

Oficerowie angielscy w służbie Sowietów.

„Daily Mail” donosi, że bolszewicy usilnie werbują byłych oficerów angielskich do armii sowieckiej, zwłaszcza tych, którzy odbyli wojnę, służąc w specjalnej broni. Proponują im zapisywanie się do tak-zwanego „Cudziemskiego Legjonu”, ponieważ zaś oficjalny werbunek w Anglii jest niedopuszczalny, przeto umowy angażujące podpisywane są w Paryżu lub Berlinie.

Oficerom tym ofiarowana jest pensja od 1000 do 1500 funtów szterlingów rocznie, co dla wielu z nich, pozbawionych zajęcia w kraju, stanowi nieodpartą pokusę.

Pewien wojskowy, który niedawno zwiedzał Rosję, twierdzi, że w armii sowieckiej służy już kilkuset oficerów angielskich, głównie w artylerii, lotnictwie i batalionach chemicznych, lecz że otrzymują oni przeciętnie tylko 400 funtów st. rocznie pensji. Chemicznie oddziały organizowane są przez władze przez oficerów narodowości niemieckiej.

Prezydent Mościcki wręczy kapelusze kardynalski nuncjuszowi Lauriemu.

Warszawa. Dzisiejszy „Polak Katolik” donosi, że w najbliższych dniach specjalny delegat papieski przywiezie z Rzymu kapelusze kardynalski, który osobście wręczy nuncjuszowi jego ekscelencji Lauriemu Prezydent Rzplitej Mościcki.

Tem samem odjazd nuncjusza do Rzymu został odłożony, a w dniu 13 bm. odjedzie tylko kardynał Kakowski.

Tarcia w klubie posłów niemieckich

Warszawa. Wczoraj toczyły się w klubie Zjednoczenia niemieckiego obrady, które przybrały bardzo znamienny charakter. W klubie przyszło do starć. Mia nowicie postowie socjalistyczni: Zerbe, Kronig i Pankratz wystąpili przeciwko reprezentantom niemieckiej grupy mieszczańskiej pos. Spiekermanna i Uta. Posłowie śląscy, którzy upojeni sukcesem wyborczym na Górnym Śląsku poculi się szczególnie na słach, zaatakowali kierunek dotychczasowej polityki sejmowej Zjednoczenia niemieckiego, reprezentowany przez posłów i senatorów, pochodzących z Pomorza i opierających się—jak twierdzą oponenti—na nadmiernym oportunizmie wobec rządu.

Uchwała kongresu górników w Katowicach.

Katowice. W dniu wczorajszym odbył się w Katowicach kongres górników, należących do klasowych związków wszystkich zagłębi węglowych i naftowych, przy udziale około 200 delegatów.

Kongres wystąpił ostro przeciw odzuceniu żądania podwyżki przez przemysłowców, nazywając to prowokacją i lekkomyślnością.

W rezultacie obrad. postanowiono przygotować się do akcji strajkowej w razie, gdyby komisja arbitrażowa, która ma obecnie w tej sprawie wydać decyzję, nie uwzględniła w całości żądań robotniczych.

W Zagłębiu Dąbrowskim.

Sosnowiec. Prowadzone energicznie przez przedstawicieli robotników górniczych i hutniczych, a przemysłowcami rokowania zostały odłożone do dnia 14 go bież. m.

Przemysłowcy Zagłębia Dąbrowskiego skłonni są podobno do udzielenia nieznacznych podwyżek, ale tylko w pewnych kategoriach. Część robotników usiłuje wywołać strajk jeszcze przed ukończeniem pertraktacji.

Dziś odbyć się mają w Warszawie na rady między przedstawicielami przemysłu górnośląskiego i Zagłębia Dąbrowskiego, a przede wszystkim rządu na temat żądań robotników.

Stwierdzić należy, że wśród robotników nie ma wcale nastroju strajkowego i raczej panuje przeświadczenie, że chwila obecna do strajku się nie nadaje, albowiem nie mógłby on przynieść robotnikom żadnej korzyści.

Demonstracje więźniów komunistycznych.

Wilno. Wczoraj w więzieniu na Łukiszkach komunistyczni więźniowie urządzili niesłychaną demonstrację, bijąc szyby, łamiąc sprzęty i przerażliwie krzycząc, uniemożliwiając pracę służbie więziennej. — Więźniowie wysunęli 12 postulatów, z których tylko trzy podlegały dyskusji w sensie prawa i przepisów i zostały przez władze sądowe uwzględnione. Sprawdzone po południu silne oddziały policji i straży więziennej zaprowadziły spokój.

Olbrzymie pokłady soli odkryty pod Kołomyją.

Z Kołomyi donoszą: Firma Standard Oil Company podczas wierceń za ropą w Lucy pod Kołomyją natrafiła na pokład soli kamiennej grubości 50 mtr., długości przeszło 2 km. Pokład ten przewyższa swoimi obszarami kopalnie soli kamiennej w Wieliczce. Prawdopodobnie sól kamienna w okolicach tych znajduje się w daleko większych kompleksach. — Odkryty pokład zawiera około 300 milionów ton soli wartości ponad 30 miliardów zł.

Tajemnicza śmierć w wagonie

Lwów. Donoszą tu że Stanisławowa, iż w pociągu zdążającym wzdłuż linii Worocho—Stanisławowa znaleziono na trupa kapitana 11 p. p. Bolesława Wysockiego. Kpt. Wysocki był lekarzem weterynary i jak wyjaśniał leśniczy padł ofiarą udaru sercowego. W okolicy kraja jednak pogłoski o samobójstwie kapitana przez zażycie trucizny. Prasa podkreśla, iż w ciągu ostatniego kwartału jest to już trzeci wypadek zagadkowej śmierci w korpusie oficerskim garnizonu stanisławowskiego.

Ponury dramat w Poznaniu

Samobójstwo rodziny bezrobotnych.

Poznań. Miasto wstrząśnięte jest strasznym dramatem rodziny Klececkich przy ul. Przemysłowej.

Rodzina ta, złożona z rodziców i dwojga dzieci, żyła w strasznej nędzy. Klececki próżno poszukiwał pracy od dłuższego czasu.

Gdy przez kilka dni nikt z mieszkania nie wychodził — wezwano policję.

W ubogim pokoiku, skąd wyniesiono już na sprzedaż prawie wszystkie sprzęty, ujrano oboje Klececkich leżących na łóżku, a dwoje dzieci na podłodze.

Wszyscy byli martwi. Popelnili samobójstwo przez zatrucie gazem świetlnym.

Wypredaż Gwiazdkowa

RESZTEK

do 40 proc. taniej

u I. Rzańskiego

LeKarz-Dentysta

Stanisław PARCZYŃSKI

ul. Dąbrowskiego 6, I piętro

Przyjmuje od 10-ej-1-ej i od 5-ej-7-ej.

0184

0184

0184

0184

FIRANKI

W WIELKIM WYBORZE

na metry i odpasowane

OD 11⁰⁰ (ZŁ.) OKNO

oraz wiele nowości w welnch, jedwabiach i t. p.

Koldry pluszowe i watawone

od 21.25 do 21.140 za sztukę

BIELIZNA DAMSKA I MĘSKA

Fabryki „WAWEL”.

CENY B. PRZYSTĘPNE.

Sprzedaż za gotówkę i na trzech-miesięczne spłaty.

Poleca:

JERZY CHOLEWICKI

ALEJA II-ga Nr. 23.

-0192

ZAKŁAD ZEGARMISTRZOWSKI

B. GLICNER

dawn. J. FAZDERSKI i J. SZAWINSKI
Częstochowa, II Aleja Nr. 42. tel. 29.

Poleca na Gwiazdki w wielkim wyborze zegarki męskie i damskie najprzedniejszych firm szwajcarskich. Przyjmuje wszelkie reperacje wchodzące w zakres zegarmistrzostwa. 0194

Z dnia

W dziesiąty grudniowy wieczór
Czekł myśli o wszystkim potrosze!
O miejskich brukach, chodnikach,
I o tem, że drogie kalosze.

Nie można wyjść nawet do kina,
Wskutek obskurnej pogody —
A w Radzie Miejskiej wrę kłótnia,
Że w mieście pono — brak wody.

Ac.

KRONIKA

— Poświęcenie szkoły na Zawodziu. Dziś, w niedzielę, 12 bm., o godz. 2-jej i pół po poł. odbędzie się uroczystość poświęcenia nowej szkoły na Zawodziu przy ul. Olsztynskiej, wybudowanej przez Magistrat.

Zyczący sobie wziąć udział w uroczystości winni przybyć o godz. 2-jej po poł. przed gmach Magistratu, aby skorzystać z zorganizowanej lokomocji.

— Zmiany w djeczej. W ciągu ostatnich dni w djeczej częstochowskiej nastąpiły następujące przeniesienia: ks. Aleksander Bielawski z Radomska został przeniesiony na wikariat parafii Grodzkiej; ks. Julian Konieczny z Lututowa przeniesiony na wikariat do parafii Kromolów; ks. Jan Szyca z Kromolowa przeniesiony na wikariat do Radomska; ks. Franciszek Łojek, wikariusz z Grodzkiej, został przeniesiony na prefekturę do Wielunia. Neopresbiter ks. Czesław Drodzki został mianowany wikariuszem w parafii Lututów.

— Ogólne zebranie Stow. Kupców Polskich. Dziś, w niedzielę, 12 bm., o godzinie 4 i pół lub w drugim terminie o godz. 5 po poł. w lokalu własnym (III Aleja 54) odbędzie się ogólne roczne zebranie członków Stow. Kupców Polskich. — Wszyscy członkowie proszeni są o nie zawodne przybycie.

Dwudziestolecie Stowarzyszenia Kupców Polskich.

W roku bieżącym przypada 20-letnia rocznica istnienia Stow. Kupców Polskich, jednego z największych związków gospodarczych w Polsce. Z okazji tej rocznicy Stow. Kupców Polskich w Warszawie urządza w dniu 12 b. m. obchód jubileuszowy według następującego programu: godz. 10 — nabożeństwo w kościele katedralnym św. Jana, godz. 11 min. 30 — Akademia w sali Ratuszowej, godz. 18 min. 30 — uroczysty obiad w salonach Resursy Obywatelskiej dla członków i zaproszonych gości. Ponadto zostanie wydany specjalny numer „Tygodnika Handlowego”. Zarówno na akademii, jak i na obiad, zostali zaproszeni przedstawiciele rządu, miasta, pracy oraz licznych organizacji gospodarczych i społecznych.

Wszyscy członkowie Stow. Kupców Polskich i ich rodziny oddadzą nóża-

stołeczne otrzymali oddzielne zaproszenia i szczegółowe informacje.

Zarząd Stow. Kupców Polskich w Częstochowie przesłał swej Centrali z okazji jubileuszu list gratulacyjny i ofiarę na budowę domu, natomiast z powodu zapowiadanej oddawna na dziś zebrania rocznego nie wysłał delegatów na niedzielna uroczystość jubileuszową.

— Zebranie drobnych kupców galanterijno — dewocyjnych. Dziś, w niedzielę, o godz. 3-jej po poł. w lokalu Chrześc. Związków Zawodowych (ul. Krakowska 24) odbędzie się walne zebranie drobnych kupców galanterijno-dewocyjnych.

— Zebranie robotników transportowych. Dziś, w niedzielę, o godz. 4-jej po poł. w lokalu Ch. Związków Zawodowych (ul. Krakowska 24) odbędzie się walne zebranie Związku robotników transportowych Ch. Zjednoczenia Zawodowego.

— Zebranie reprezentantów Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej. Dziś, w niedzielę 12 b.m., o godz. 3-jej po poł. w lokalu własnym przy ul. Panny. Marii Nr. 67 odbędzie się nadzwyczajne zebranie reprezentantów Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej w Częstochowie z następującym porządkiem obrad: 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego, 2) Odczytanie protokołu rewizji związkowej, 3) Uzyskanie koncesji o udzielenie gwarancji (zmiana statutu), 4) Określenie najwyższej sumy kredytu, jaki Spółdzielnia może zaciągać, 5) Podwyższenie udziałów i określenie terminu ich płatności.

W myśl § 39 statutu obrady będą prawomocne bez względu na ilość przybyłych.

— Handel przedświąteczny W dn. 19 b. m., jako w ostatnią niedzielę przed świętami, wszystkie sklepy mogą być otwarte od godz. 1-jej do 6-jej wiecz.

Min. Pracy i Op. Społ. na starania Stow. Kupców Polskich w Warszawie zezwoliło na przedłużenie godzin handlu w tygodniu przedświątecznym do godz. 9-jej wiecz., t. j. w dniach 20, 21, 22 i 23 b. m.

— Ferje świąteczne nie będą skrócone. Ferje świąteczne młodzieży szkolnej w bieżącym roku szkolnym rozpoczyna się dn. 21 grudnia r. b. po zakończeniu lekcji.

Wznowienie lekcji ma nastąpić według dotychczasowych przewidywań w dn. 3 stycznia 1927 r., jednak dany tej nie zatwierdziło jeszcze Ministerstwo Oświaty.

Mimo więc opóźnienia bieżącego roku szkolnego z powodu szkarlatyny, ferje nie będą skrócone.

— Bezpłatne kino dla żołnierzy podozasz wiat. Na skutek apelu miejscowego Komitetu gwiazd dla żołnierzy właściciele kinematografów zaofiarowali bezpłatne przedstawienia dla żołnierzy garnizonu częstochowskiego. Przedstawienia te odbędą się w poniedziałek, dn. 27 b. m., między godz. 2—4 po południu.

— Wiece pracowników kolejowych. Dziś, w niedzielę, w sali teatru Kolejowego przy ul. Piłsudskiego odbędzie się wiec pracowników kolejowych bloku komunikacyjnego.

Na wiec przybywają przedstawiciele Zarządów Okręgowych Związków, należących do bloku, którzy referować będą sprawy, dotyczące obecnego uposażenia pracowników państwowych.

Wiec rozpocznie się o godz. 5-jej po poł.

— Odbiór ohoinkowe nabywajmy tylko w Zakładzie Bezdomych. W Schronisku dla dzieci, Piotrowska 12, (Zakład Bezdomych) w niedzielę o godz. 1 po południu rozpoczyna się wystawa robót dziecięcych i przyborów choinkowych oraz sprzedaż tychże na gwiazdki dla dzieci. Ceny bardzo niskie. Dzieci z Schro-

Zarząd Samopomocy i Gimn. Państwowego im. H. Sienkiewicza, składa tą drogą serdeczne podziękowanie p. p. Wolariskiej, Kawieckiej, Pięnkowskiej, Mazikównie, Kanckowskiej, Koppfównie, Huritzance, Petrykowskiej p. p. Stohowskiemu, Kindermanowi, Cholewickiemu, Rydzowi, Apanowiczowi, oraz tym wszystkim, którzy przyczynili się do urządzenia przedstawienia „Dom Otwarty”.

0215

Współpracujące Zakłady:

POLSKIE FABRYKI MASZYN I WAGONÓW L. ZIELENIEWSKI

w Krakowie, Lwowie i Sanoku, S. A.

I GRACIE FABRYKI WAGONÓW I MASZYN S. A. dawn. JAN WEITZER
w Gracu, Austria

DOSTARCZAJĄ SILNIKI DIESLA systemu „GRAZ” z kompresorem i bez kompresora, począwszy od 30 KM wzwyż.

Najnowsza budowa, ochroniona patentami.

Zużycie paliwa: 170 do 190 gramów na 1 KM/ godz., stosownie do wielkości silnika.

LICZNE UZNANIA.

Bezpłatna porada techniczna, natychmiastowa wzgl. krótkoterminowa dostawa.

Wylączyć zastępcą na Polskę:

ALFRED EISINGER, Kraków, ul. Zielona 23. Tel. 2336.

niska i Opiekunowie najuprzejmiej proszą o zwiedzenie wystawy. Wejście bezpłatne.

Spodziewać się należy, że miejscowe społeczeństwo żywo zainteresuje się robotkami bezdomnej djzławy i bardzo wiele choinek będzie ozdobionych zabawkami, nabytymi w Schronisku. W ten sposób dzieci zamożniejszych rodziców przyczynią się do wspomnienia materialnego nieszczęśliwych sierot.

— Ciekawe odczyty o grafologii, duchach i medjach. Przypominamy, że dziś, w niedzielę, o godz. 4-jej po poł. w sali i Gimnazjum państw. (III Aleja 54) prof. Henryk Gralski z Krakowa wygłosi niezwykle interesujący odczyt na temat: „Duchy i medja, a sztuczki t. zw. fakirow kuglarzy”.

W sobotę, dn. 11 b. m., o godz. 8 wiecz. wygłosi on w tejże sali pierwszy odczyt na temat: „Wpływ charakteru na pismo człowieka”.

Ceny biletów wejścia przystępne, dla młodzieży 50 gr. — Ciekawe odczyty winny zgromadzić liczną publiczność.

— Posiedzenie Komisji Cennikowej. W poniedziałek, d. 13 bm., o godz. 8-jej wiecz. odbędzie się w Magistracie posiedzenie Komisji Cennikowej w sprawie rozpatrzenia podwyżki cen mięsa, której domagają się rzeźnicy.

— Od Redakcji. Dzisiejszy numer „Gońca Częstochowskiego” zawiera 8 str. druku i kosztuje tylko 10 groszy.

— Z Urzędu Skarbowego w Częstochowie. Na skutek reskryptu Izby Skarbowej Kieleckiej z dnia 19 listopada d. r. b. podaje się do publicznej wiadomości, iż Naczelnik Urzędu Skarbowego Podatków i Oplat Skarbowych w Częstochowie, względnie zastępca, przyjmować będą interesantów codziennie prócz niedziel i świąt w następującym czasie: w poniedziałki, wtorki, środy, czwartki i piątki o godz. 11-jej do 13-jej, a w soboty od godz. 11-jej do 12-jej.

— Kontrola rezerwistów rocznika 1901. — Dnia 13 go b. m., o godz. 9 rano stawić się mają na zebranie kontrolne w Pow. Komendzie Uzupełnień szeregowi rezerwy i pospolitego ruszenia z bronią (mieszkańcy Częstochowy) rocznika 1901.

Ceny świadectw przemysłowych i handlowych na r. 1927.

Ze względu na zbliżający się termin wykupu patentów na r. 1927 podajemy poniżej informacje o cenach świadectw, zasięgnięte w Urzędzie Skarbowym w Częstochowie.

Przedsiębiorstwa przemysłowe.

Kategoriej ósmą wykupuje rzemiosło zatrudniające ponad 1 — 4 robotników.

Kategoriej siódmą — zatrudniające przy fabrykacji ręcznej od 5—9 robotników, przy zastosowaniu zaś silników — od 4—7 robotników.

Kategoriej szóstą — zatrudniające przy fabrykacji ręcznej od 10—15 robotników, lub przy silnikach od 8—10 robotników.

Kategoriej piątą — przy fabrykacji ręcznej przy 16—20 robotników i przy stosowaniu silników mechanicznych od 11—25 robotników.

Kategoriej czwartą — przy fabrykacji ręcznej przy 51—200 robotników, lub przy silnikach od 26—200 robotników.

Kategoriej trzecią — zatrudniające od 201 do 500 robotników.

Kategoriej drugą — zatrudniające od 501 do 1000 robotników.

Kategoriej pierwszą — zatrudniające ponad 1000 robotników.

Ceny świadectw przemysłowych: I kategoria 9,900 zł., II — 6,600 zł., III — 3,300 zł., IV — 990 zł., V — 330 zł., VI — 132 zł., VII — 66 zł., VIII — 16,50 zł.

Przedsiębiorstwa handlowe.

Kategoriej piątą — odnosi się tylko do handlu domokrajnego.

Kategoriej czwartą — dla drobnego handlu wyłącznie konsumentom, dokończonego z małych pomieszczeń, nie posiadających ani wyglądu ani charakteru pokoiu. Zatrudniać wówczas obcych nie wolno.

Kategoriej trzecią — drobna sprzedaż wyłącznie spożywców z zakładów, składających się z jednego pokoju. — Zakłady te mają prawo zatrudniać najwyżej jednego dorosłego najemnego subiekta.

Kategoriej trzecią wykupują również handel towarowy, należące do spółdzielni.

Kategoriej drugą — sprzedaż detaliczna tak konsumentom, jak zarówno i kupcom.

Kategoriej pierwszą — handel hurtowy.

Ceny świadectw handlowych: I kat gorja — 3,300 zł., II kat. — 445 zł. 50 gr., III kat. — 82 zł. 50 gr., IV kat. — 33 zł., V a kat. — 82 zł. 50 gr., V-b kat. — 24 zł. 75 gr.

Powyższe ceny świadectw handlowych i przemysłowych stanowią ostateczną sumę, która przypada do zapłażenia przez płatnika.

Do tych sum zostały wliczone opłaty na rzecz związków komunalnych, szkół zawodowych i 10-proc. dodatków od zasadniczej ceny patentu na rzecz skarbu państwa.

Ostateczny termin wykupu świadectw upływa w dniu 31 grudnia 1926 r., po tym terminie będą stosowane znaczne kary.

Przypominamy, iż wykupujący patent sam określa jego kategorię i rodzaj i Urząd Skarbowy obowiązany jest wydać patent, który rzemieślnik lub kupiec żąda. Natomiast jeśli został wykupiony niewłaściwy patent, to i odpowiedzialność ponosi ten, kto go wykupywał. Pieniądz za niewłaściwie wykupiony patent Urząd Skarbowy nie zwadka i nie prerachowuje na inne podatki.

Powyższe ceny patentów zostały obliczone według II klasy miejscowości, t. j. do której należy Częstochowa.

— Koncert znakomitego pianisty w Częstochowie. Wkrótce przybędzie do naszego miasta wspaniały pianista Artur Hermelin z Paryża.

Młody ten artysta, który przybył do Polski na krótki czas, spotkał się w Warszawie z niebывалым uznaniem. Jego mistrzowskie wykonanie dzieł Bacha, Beethovena, Schumana, Liszta oraz współczesnych kompozytorów było jednym, nieprzerwanym tryumfem. Nadzwyczajna werwa, bogata wyobraźnia, głęboki ton i misterna technika — oto główne cechy gry tego niepospolitego artysty.

Artur Hermelin po wyjeździe z Polski odbędzie tournée koncertowe we Francji i Hiszpanii, gdzie ma zamówionych wiele koncertów, poczem u-

daje się do Włoch, gdzie już w zeszłym roku bawił u Mussoliniego.

W Częstochowie da się nam usłyszeć w swoim recitalu tylko raz jeden w dniu 16 b. m. w sali Straży Ogniowej.

— **Długi karnawał.** Ukazały się już wszędzie za oknami księgarni kalendarze i kalendarzyki na rok następny. Nowy Rok przypada w sobotę. Karnawał będzie długi. Obejmuje dwa miesiące, kończy się dopiero w dniu 1 marca. Święta Wielkiej Nocy przypadają na 17 i 18 kwietnia.

— **"Tajemniczy Dżem" w teatrze "Ludowym".** Dziś, w nie dzielę, w teatrze "Ludowym" (Krakowska 13) odegrana zostanie nader interesująca sztuka pod tyt. "Tajemniczy Dżem" (Król wlamywczy).

Odsłony: I. W gabinecie dyrektora więzienia, II. Kradzież w Banku Narodowym w Springfield, III. Na fałszywym tropie i IV. Miłość zwycięża. Sa la ogrzana. W antrakcie koncert własnej orkiestry. Początek punktualnie o godz. 7-ej wiecz. Bilety w cenie od 80 gr. Szczegóły w afiszach.

Akcja ożywiona i zręczna, osnuta na łałce agenta śledczego Evansa ze słynnym wlamywcem Dżemem, ukrywającym się pod nazwiskiem Samsona, utrzymuje uwagę widza w ciągłym napięciu.

Niewątpliwie tak ciekawe przedstawienie zgromadzi tłumną publiczność.

Nr. 13. "WOLNEJ KRYTYKI" 13

Przedświadczyli i święteczny zarządek ukazuje się w niedzielę, dnia 19 grudnia. Powiększona objętość! — Karykatury! — Humor! — Śmiech!

Roboty drogowe wstrzymane w powiecie Częstochowskim.

Pomimo usilnej interwencji p. Starosty K. Kühna, przewodniczącego Sejmiku częstochowskiego, u władz centralnych w Warszawie, nie dało się uzyskać narazie dalszej pożyczki na budowę tak ważnych dróg bitych w powiecie częstochowskim, wobec czego w dniu 4 grudnia b. r. zostały prowadzone roboty przerwane.

Wskutek zatrzymania robót drogowych straciło pracę około 300 robotników, zatrudnionych przy budowie dróg w powiecie. Pozostało przy pracy około 30 robotników, zajętych konserwacją dróg.

— **Kurs walut.** W dniu 11 b. r. oddział Częstochowski Banku Polskiego: dolar — 8 zł. 95 gr., frank francuski — 35 zł. 00 gr. za 100, frank szwajcarski — 173 zł. 50 gr. za 100.

0 Konkursach piękności "Fanametu".

W związku z przedrukiem z warszawskiej "Unii" artykułu p. t. "Konkursy Fanametu", zamieszczonym w numerze z 5 grudnia otrzymaliśmy od firmy filmowej "F a n a m e t" zawiadomienie, że pismo "Unia" pociągnięte zostało do odpowiedzialności sądowej za wyrażenie swych obaw pod adresem uczestników konkursów piękności.

W związku z odbytym w Częstochowie konkursem piękności nadmienić należy, iż wyrażone przez "Unię" obawy w każdym bądź razie nie zagrażają miejscu w uczestnictwie konkursu filmowego, gdyż żadna z nich nie została zakwalifikowana do bądź co bądź ryzykownego wyjazdu do Ameryki.

Z kino-teatrów

Teatr "Odeon" wyświetla wielkie arcydzieło filmowe p. t. "Kurier carski". Jest to monumentalny dramat z życia rosyjskiego o bogatej treści i nieporównanym wykonaniu. W rolach głównych słynni: J. Mozzuchin, N. Kowanko i E. Gajdarow. — Na scenie występują po raz ostatni: fenomenalny zespół taneczny Trio Kaniawscy, dobry piosenkarz p. Z. Koczański i wiejska kupiecistka p. L. Koczańska.

Teatr "Nowości" demonstruje emocjonujący film p. t. "Ludzka bestja". Jest to ciekawy dramat o podkładzie sensacyjnym, którego akcja toczy się na Litwie z udziałem niedźwiedzi. W rolach głównych: K. Eggert i W. Malinowska. — Na scenie znany zespół artystów wystawia jedno

KINO "UCIECHA", ul. Gen. Dąbrowskiego Nr. 10.

Dziś, najsilniejszy człowiek świata Joe Bonomo, w wielkim filmie cyrkowym pt.

Samson Cyrku

Udział biorą: Hindusi, akrobaci, cyrkówki, fakirzy indyjscy, bokserzy, kłowni, motocykliści, karty itp. Drapeżne bestje: Lwy, tygrysy, Słonie, małpy, wielbłądy, żyrafy, lamparty i wiele innych.

Wobec kolosalnej dzwiazdy filmu ceny miejsc podwyższone. Krzesła 1 złoty 20 groszy.

Początek w sobotę o godz. 3 m. 30, w niedzielę o godz. 2-ej po poł.

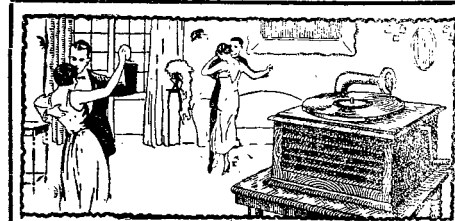
Szenki z wielkiego filmu UNIVERSALU "SAMSON CYRKU"

Palta Damskie, Kostjmy i Ubory Dziecinne!

pięknorządne fasony 20 proc. taniej niż wszędzie i na dogodnych warunkach można dostać, jeżeli się kupuje w znanej **Pracowni Ubiorów Damskich** pod firmą

M. STAWSKI I-sza Aleja Nr. 12 (głazie teatr. "Nowości") w podwórzu na prawo I-sze piętro.!

Przyjmuje się także obstatunki z własnych i powierzonych materiałów. [1397]

Nadszedł wielki wybór

PŁYT kolend i do tańca oraz

Patefony, Gramofony, Strzyżce, Mandoliny, Gitar, Harmonje poltonowe, Rowery i zabawki dziecinne

DO FIRMY

PATEFON Egzystuje od roku 1909

właściciel **Edward Pucek**

ul. Paany Marji Nr. 19. W Gmachu Banku Ziemiańskiego.

Naprawy gramofonów i przeróbki na miejscu. 1396

aktówkę "Moje boba", a ponadto inscenizację i balet.

Kino-teatr "Nowy" wystawia potężny dramat rosyjski p. t. "Czarny orzeł". Akcja rozgrywa się za czasów carycy Katarzyny II. Trzy role: nauczyciela, porucznika gwardji i zakonspirowanego zbroja, odzwiera słynny Rudolf Valentino. Są to jego ostatnie kreacje przed śmiercią. — Na scenie poezjonalne występy artystów z piosenkarzem — p. B. Kamińskim na czele.

— **Czekoladki i cukierki** — Od d. 1 b. m. czekoladki i cukierki w hurcie podróżowały o 4 do 5 proc., czyli za kilogram czekoladek żądają o 50 gr. więcej, a kilogram cukierków — 25 gr. więcej. Przyczyna ma być podróżowanie surowca za granicą.

— **Przyjazd kupców drzewnych.** Do Warszawy przyjechali wybitni kupcy drzewni z Europy, jak: senator Jewelowski z Gdańska, L. Czalit z Berlina, Specht, Hildebrandt i von Lewandowski z Berlina, oraz z Francji i Belgji. Przyjazd ich łączył się z rządowymi licytacjami drzewa.

— **Napaść i pobojcie.** Pawlak Józef (Mostowa 13) zameldował policji, że niejaki Tomala Ludwik (Szkolna 21) wszczął z nim bójkę na tle zatargów o sobistych i w czasie szmatotany ziałam mu palec u lewej ręki. Policja prowadzi dochodzenie.

— **Ujęcie złodziejki.** Mieszkanke Mirowska, Synorskiej Helenie, podczas pobytu na Nowym Rynku skradziono z kieszeni 7 zł. Policja ujęła złodziejkę, którą okazała się znaną z tego rodzaju popisów zrzędnicią

Szymczyk Józefa (Parkitka 14). Skradzione pieniądze odebrano, złodziejka zaś skierowana została do sądziego śledczego.

— **Dręczone drobiu.** Za dręczenie drobiu policja znów sporządziła 3 protokoły. Nieludzcy handlarze pociągnięci zostali do odpowiedzialności sądowej.

— **Nočna awantura w II-lej Alei.** W nocy ubiegłej o godz. 3-ej niejaki Goldbaum Adolf (Nowy Rynek 3), będąc pijany, wszczął bójkę obok "Cristalu" i wywołał uliczną awanturę. Policja spisała nań protokół za opilstwo i zakłócenie spokoju publicznego.

— **Kradną nawet z balkonu** Rapaport Hindla (Fabryczna 5) zameldowała policji, że z balkonu skradziono jej 2 koldry gobelinowe. — Policja wszczęła dochodzenie.

Konkurs.

Komisja przeciwpożarowa gminna ogłasza konkurs na wycier kominów w gminie Huta Stara w roku 1926. Fachowcy winni złożyć oferty przed dniem 18 grudnia r. b. do Urzędu gminy we Wrzósowie, gdzie mogą również zasięgnąć bliższych informacji.

Ogłoszenie.

Komornik przy Sądzie Okręgowym w Piotrkowie J. Kossek, zam. w Częstochowie przy ul. Jasnej Nr. 21, ogłasza, że w dniu 17 grudnia 1926 roku, od godziny 10-ej z rana w Częstochowie przy ul. Zielonej pod Nr. 18, odbędzie się sprzedaż przez licytację ruchomości, należących do Ignacego Sowińskiego, mianowicie: mebli, m. in. garnitur mebli salonowych i maszyny do szycia firmy "Singer", ocenionych na 1145 zł.

Dnia 22 listopada 1926 r.

Komornik Sądowy J. Kossek

Z dniem 14-go b. m. członkom Związków wchodzących w skład Zjednoczenia Polskich Stowarzyszeń Gospodarczych w Częstochowie, udzielane będą bezpłatne porady prawne we wtorki i piątki, w godzinach między 5—8 w lokalu Stowarzyszenia Kupców Polskich w Częstochowie III-cia Aleja 54.

ZJEDNO CZENIE
POLSKICH STOWARZYSZEŃ GOSPODARCZYCH
W CZĘSTOCHOWIE.

Do wynajęcia

2 pokoje z oddzielnym wejściem może być z użytkiem. Kuchnia, łazienka, 6 i 1 sze piętro. Zgłoszenia od 3 do 5 p. poł. 4216

Przyjmuję

do przełafowania kapelusze filcowe damskie i męskie oraz aksaminne Policam tanio now. Przyjmuję do nauki Kościuski 23 m. 12 4017

Akuszzeria

Jakubowska przeprowadziła się z kliniki położniczej ul. Jasna w III Alei Nr. 57 Przyjmuję ze zomwienia i udzie la porad. Dla niezamożnych ustępstwa 1393

Miedzian

kociół z paleniskiem od wody, dobrej blachy 85 c. m. średnicy jeden metr wysokości tanio sprzedam t. Piłsudskiego 11 dorozca. 4208

Zaraz

potrzebny czeladnik ko pałki obnajtomy z kuciem komi Wiad. w kuzni Ost. Grosz. Krakowska Nr 266 Dółkowski. 4222

Krawiec

męski Z. Rosenberg II-ga Aleja 19. Przyjmuję obstatunki za go tówkę i na raty. Ceny przystępne. Robota solidna, wejście przy 12 bramie. 4236

Przyjmuję

żonka pomoc biurową Zgłoszenia o osobiste "wiadomości Matrymonialne" Kościuski 27 3-cie piętro front. 4229

Przybłąkał się

pas wył prawy właściciel. odebrać może za zwrotem kosztów Grabowska Piotr Gałec ki. 1388

Zgubiono

książkę wojskową oraz kartę mobilizacyjną wyd. przez P.K.U. Cze stochowa na imię Błaż kiewicz Antoni. 4233

Poszukuje

mieszkanie pojedyncze go czynne, z placem, za ok z góry punkt fabryczny. Oferty w Goń cu dla R. 4242

DO P.P. KLIENTELI!

Zawiadamiam S. Klientelę, iż mój skład jest stale zaopatrzony w najlepsze

gatunki śledzi

Pocenach najprzystępniejszych Proszę przyjść i przekonać się

Z poważaniem **Skład śledzi**
I. LEWKOWICZ.

Częstochowa, I-sza Aleja Nr. 2 (róg rynku w podwórzu. 4231

TANCÓW

Wodnych i potażków koscusa baletm

K. KOSTECKI

ul. Waszyngtona 49 (dawnie J. J. 3-cim od ul. Kościuski)

Zapasy na Kuraj I-II-III i IV wiedełnie od d. 10 do 9 wiecz. Dziś w sob. te. lekka ogólnopraczyte o 8 w.

CIESZĘ OTRZYMAĆ POSADĘ?

musisz ukochać kura fachowce korespondencyjne prof. Sekulowicz Warszawa, 42. Kur sa wyczerpa listowne: buchalterji, rachunkowości kupieckiej, korespondencji handlowej, stenografii, nauki handlu, prawa, kaligrafii, pisania na maszynie Po ukończeniu świadectwo ZADAJCIE PROSPERKTÓW! 84!

Meble

wszelkiego rodzaju, kredensy, stoły, krzesła, sofa, bielizniarki, trem, otomany, kozetki, łóżka, materace i Aleja Nr. 12 Glińska 1325

Przedam

morgę pola od ul. C'e mnej 13 morgi Sabinów Stradom ul. Sabinowska Nr 6 J. Lubczyński 1390

Ważne dla Pań!

kapeluszy wycucam la twym i prędkim sposobem francuskim systemem Kilianowskiego 17 m. 6. 1386

KWIATY

do pał od 50 groszy Kilianowskiego 17 m. 6 1385

Przedam

otomane, otomankę, leżak pracownia tapicera Burjan Fabryczna 8. 3979

Znaleziono

kolo samochodowe do odebrania za zwrotem kosztów Rozłaja Kretus Kamień 3 Cielus. 4287

Zgubiono

pasport i papiery mly narzkie wyd. na imię Szangarskiego Wincetego. 1395

Pokój

umeblowany z oddzielnym wejściem do wynajęcia ul. Barbary 8 Tatarczuk 4219

Przedam

platformę, wóz i brek Warszawska 41 kowal 4226

Plac do sprzedania

w Radomsku wiad. Radomsko ul. Przedborska 73 Biederman

Dwie morgi

pola sa klasztoru sprzedam zarat biuro Renoma Kościuski 11

Zgubiono

książkę Kasy Chorych Magdaleny Zusczyńskiej 1390

Do sprzedania

plac przy ul. Dąbrowskiego tanio. Wiad. II Aleja 28 Kowalski 1394

Sprzedam

maszynę policozniającą ręczną Kościuski Nr 41 od 3 po poł. Golic.

Topole

do sprzedania na pniu 10 szt. Mirowska 16. 4224

Okazyjnie

do sprzedania mięskie futro Wieluńska 28 H. Łęska. 4245

Zgubiono

książkę Kasy Chorych Leona Kowskiego. 4235

Zgubiono

książkę Kasy Chorych na imię Zaua Litwin. 4244

Mieszkanie

okazyjnie do wynajęcia Wiad. Mickiewicza 23 gospodarze. 4243

Zgubiono

książkę Weroniki Szota Nr 20489. 4246

Zgubiono

książkę Kasy Chorych Heleny Szota Nr 64687

Plac

sprzedam na Lisiehu Wiad. Kościuski 17 w zakł. fryzjerskim.

Sprzedam

bryczkę Stradom Podstawna 17 1384

Zgubiono

kwit lombardu Nr 3581 4223

KSIAŻKI BUCHALTERYJNE

i do buchalterji amerykańskiej gotowe i na zamówienia.

Wszystkie przybory biurowe i kancelaryjne.

Największy wybór! Ceny niskie! Obsługa szybka i uprzejma.

Sklep „GOŃCA” II Aleja Nr 26. — Tel. 50.

SYSTEM KANALIZACJI

Od Zarządu Tow. „Ulen and Co.” w Częstochowie otrzymaliśmy następujący komunikat:

Projekt systemu kanalizacyjnego został wykonany przez inżynierów Ulen and Company z początku 1925 r., na podstawie potrzeb miasta z uwzględnieniem finansowego położenia kraju w tym czasie oraz ewentualnego stopniowego polepszenia się sytuacji finansowej w latach następnych.

Po zebraniu wszystkich możliwych danych, inżynierowie Ulen and Company przedstawił Magistratowi do rozpatrzenia następujące oświadczenie:

„Wobec drożyzny kapitału w obecnych czasach i wprost niemożności ponoszenia przez Miasto tak w chwili obecnej, jak i w najbliższej przyszłości wysokiego opodatkowania, z wyjątkiem na bezpośrednie nagłe potrzeby, projekty były tak planowane, by wystarczały na potrzeby najbliższych 25 lat, t. j. do roku 1950. Mogą zająć wprawdzie większe anormalnego lokalnego rozwoju pojedynczych dzielnic lub ogólnego wzrostu miasta, w których przedłożone projekty mogą się okazać niewystarczającymi, jednak, z punktu widzenia czystego interesu, nie uważamy za właściwe wkładanie drogiego kapitału w inwestycje i nakładanie wysokich podatków w wypadkach, w których nie wynika to z bezpośredniej potrzeby i użytku.

Przytoczmy tu przykład: Przyjmując, że 3,100,000 złotych wydatki na jakiś projekt, w którym 2 mil. złotych wystarczyłoby na zaspokojenie obecnych i przyszłych potrzeb na przeciąg 10-ciu lat, a dalszy 1,000,000 zł. wystarczyłby na rozszerzenie w sposób czyniący projekt wystarczającym na 20 lat. Ten 1,000,000 zł., zaspokojony w ten sposób obecnie, przedstawiałby po upływie 10 lat, licząc po 8 proc. rocznie na składany procent, sumę 2,158,900 złotych, prawie wystarczającą na przebudowę pierwotnego projektu lub na dwukrotne powiększenie go. Przy wzięciu za podstawę obliczenia okresu 20 lat ostateczna cyfra wyniesie 4,661,000 zł.

Według naszego zdania, powyższe cyfry same za siebie wykazują, nawet z pominięciem sprawy wyższego opodatkowania w ciągu tego okresu, że rozmiar i pojemność projektów powinny być dostosowane jedynie do najbliższej przyszłości.

W każdym razie nie należy z powyższego wnioskować, że przy końcu 25-letniego okresu wszystko, co zostało wykonane, będzie bezużytecznym lub będzie wymagało przebudowy. Nie ulega wątpliwości, że zużycie wywrze swój skutek i że systemy mogą okazać się nieodpowiednimi, lecz z całą pewnością możemy twierdzić, że 60 proc. obecnych inwestycji będzie posiadać pełną wartość dla wcielenia w powiększenia lub rekonstrukcji, które prawdopodobnie okazały się potrzebne około roku 1950, a w razie szybkiego rozwoju, nawet wcześniej. Niemniej jednak w owym czasie, w razie takiego rozwoju, zarówno dla Miasta, jak i dla opodatkowanych ponoszenie ciężarów podatków i wynikających stąd podatków będzie łatwiejsze.

Dla zdecydowania rozmiaru rur na kanały inżynierowie Ulen and Company sporządzili następującą tabelę przyrostu ludności, ułożoną na podstawie danych statystycznych:

Rok:	Ludność:	Wzrost:	rost w procencie:
1885	22000	—	—
1910	74000	52000	9,45
1918	75000	1000	0,17
1920	83000	10000	6,67
1924	85000	2000	0,59

Z tego wynika, że przeciętny przyrost ludności w tym okresie czasu wyniósłby 5,09 proc., t. j. 200,000 ludności w r. 1950.

Jednakże inżynierowie Ulen and Company uważają, że cyfra ta jest za wysoka i wzięli za podstawę do wykonania projektu przyrost w roku 1950—170,000 ludności.

Projektowany przez nas system jest to tak zwany System Rozdzielczy, w

którym tylko ścieki są zbierane i odprowadzane do centralnego punktu, w celu ostatecznego ich wydzielenia. System rozdzielczy tem się różni od ogólnospawnego i atmosferycznego, że w pierwszym woda z opadów atmosferycznych ulega zmieszaniu ze ściekami, drugi zaś, jak sama nazwa wskazuje, nie odprowadza ścieków, lecz tylko samą wodę z opadów atmosferycznych.

System rozdzielczy został wybrany z następujących powodów:

1. Stwarza najlepsze warunki sanitarne przy najmniejszych kosztach.

2. Rząd Polski wydał rozporządzenie, aby nie budować żadnego systemu kanalizacyjnego przed zabezpieczeniem rzeki w punktach spuszczenia do niej ścieków. Z tego powodu w Systemie Ogólnospawnym daleko większe ilości ścieków muszą być traktowane i w rezultacie wymagają nadmiernie wielkich urządzeń dla oczyszczania ścieków.

3. Odprowadzenie opadów atmosferycznych nie stanowi zasadniczego środka sanitarnego.

4. Niektóre miasta już posiadają częściowy system kanalizacyjny, który może być włączony do systemu opadów atmosferycznych, a w każdym mieście osobny system kanalizacyjny dla ścieków i opadów będzie się taniej kalkulował, aniżeli ogólnospawny system, zwłaszcza, gdy się weźmie pod uwagę ustęp 2 g.

Plany kanałów opierają się na cyfrach załudnienia w r. 1950, ustalonych na podstawie dat podanych w ustępie „Daty Załudnienia”. Obliczono, że ze 125 litrów dziennego zużycia na głowę 100 litrów na głowę wejdzie do ścieków i że maksymalny dopływ do ścieków będzie 50 proc. większy od normalnego, czyli że wyniesie 150 litrów na głowę. Do powyższych cyfr trzeba dodać 150 litrów dziennie na głowę, jako ekwiwalent przeciekania wody gruntowej i dopływu wody atmosferycznej z dachów i podwórców. Wielkość więc kanałów zostaje obliczona na podstawie zużycia 300 litrów na głowę dziennie.

Gęstość załudnienia określono na podstawie cyfr wziętych ze spisu ludności, zastosowanych do indywidualnych stref drenowych, zasilających każdy z bocznych kanałów, lub grupę tychże. Stwierdzono różnicę w gęstości załudnienia od 50 mieszkańców na hektar na przedmieściach do 500 mieszkańców na hektar w dzielnicach gęsto załudnionych.

Rozmiary kanałów ściekowych były obliczone na podstawie danych o spadach i odpływie przy zastosowaniu formuły Kuttera ze współczynnikiem szorstkości Nr. 013.

Włazy, umieszczone we wszystkich miejscach przecięcia się kanałów, w punktach katowych, zmianach spadu, zabezpieczają w ten sposób we wszystkich wypadkach dostęp do obu końców prostych przestrzeni kanału oraz dokładną i łatwą inspekcję i oczyszczanie. W wypadkach przebiegu prostych kanałów na znaczniejszej przestrzeni, dodatkowe włazy są rozmieszczone w odstępach 60 do 100 metrów.

Pluczkarki umieszczone w górnym końcu każdego kanału automatycznie przepłukują kanał ściekowy w dowolnie regulowanych odstępach czasu ilością wody dostosowaną do lokalnych warunków.

Średnica najmniejszych rur w systemie kanalizacyjnym wynosi 200 m/m. Ten rozmiar rur został ułożony w starej części miasta w krótkich odstępach, po 100 m., od pluczkarki do głównej linii. Pozostałe średnice rur w systemie kanalizacyjnym wynoszą: 250, 300, 375, 450, 525 i 600 m/m. Układanie różnych rozmiarów rur w danym miejscu jest oczywiście zależne od ilości ścieków, które te rury będą zbierały, a to znów jest zależne od załudnienia danej części miasta.

Kanał sanitarny.

2885 m	200 m/m	mur cementowych
24190 m	250	" "
5300 m	300	" "
2171 m	375	" "
362 m	450	" "
636 m	525	" "
398 m	600	" "
210 m	1200 m/m	x 900 m/m
487 m	1400	" x 600 "
405 m	900	" x 600 "
251 m	900	" x 500 "
524 m	900	" x 500 "
37819 m	razem	

Kanał burzowy.

	monolit kanału	burzowego
427 m	1.65 m/m x 1.25 m/m	
129 m	1.35 " x 1.25 "	"
524 m	1.35 " x 1.25 "	"

Razem Kanałów ułożono 38899 m. b. 602 włazy

94 pluczkarki.

Wiele trudności napotykało przy budowie poszczególnych kanałów, przebiegających przez różne warunki gruntowe, w kurzu, w wodnistej glinie, lub skałach. — W gruntach wodnistych zwykle praktykuje się układanie rur na drewnianych siodełkach; tutaj zaś, z powodu sprzeciwu Wydziału Inspektora tu Kanalizacji i Wodociągów Magistratu, zastosowano inną metodę, mianowicie fundament pod rury robiono z tłuczonego kamienia grub. od 0,30 m. do 0,50 m., który następnie ubijano. Na tę warstwę kamienia kładziono następną warstwę betonu z tłucznem, a na tym dopiero układano rury cementowe z odpowiednim uszczelnieniem, uszczelnionem przy pomocy warkoci smołowych i mocnej zaprawy cementowej. Po ułożeniu i uszczelnieniu rury cementowej obyspuje się ją ponadto suchym betonem do 3/4 wysokości rury. Aby umożliwić stężenie obyspuje betonowej i uszczelnieniu dren bez narażenia na wymulenie cementu, woda gruntowa jest w między czasie wypompowywana na zewnątrz wykupu aż do ostatecznego stężenia betonu. Po stężeniu betonu, wykop kanału jest zasypywany warstwami ziemi każdorazowo ubijanej. Po zupełnem zasypaniu kanału następuje czynność rozszalowania.

Przeciętna głębokość kanałów, to jest odległość od dna kanału ściekowego do powierzchni ulicy, wynosi średnio 2,64 m. W niektórych wypadkach głębokość kanałów dochodzi do pewnego minimum, wynoszącego 1,70 m. oraz maximum, nie przekraczające go 8,5 m. (na kolektorach). Te wykończenia zresztą poza wyżej określoną średnią podyktowane są koniecznością natury technicznej oraz różną wysokością terenu. Te maxima i minima wyrównują się jednak na krótkich stulkowo odcinkach, nie przekraczających przeciętnie 30 metrów. Na systemie drugorzędny, który jest siecią rur, mającą za zadanie sprowadzenie wód zużytych, napływających z połączeń domowych do kolektorów, głębokość utrzymania jest w minimum, nie przekraczającą 2,20 m. Głębokość ta pozwala w zupełności na odprowadzenie nie wody z piwnicy, zlewów i ustępów przyległych do domów.

Wykonanie tych robót mogłoby być tańsze, gdybyśmy używali maszyn, zastępujących pracę rak roboczych, lecz przy zastosowaniu maszyn pozabawionoby wielu bezrobotnych pracy, a tem samem chleba. Przedsiewzięcie budowy kanalizacji w mieście straciłoby, o ile nie swój główny cel, to jeden z najważniejszych.

W pierwszym okresie budowy kanalizacji i wodociągów napotykalismy wiele trudności z powodu niewysokich robotników, którzy nie mieli doświadczenia w tej dziedzinie pracy, straciłami przeto wiele czasu na nauczanie ich. Jest rzeczą zrozumiałą, że robotnicy fabryczni, przyzwyczajeni do pracy na specjalnych maszynach, nie są zdolni do robót budowlanych tak, jak robotnicy pracujący stale w tym zakresie pracy. Wydajność pracy robotników, pracujących na robotach kanalizacyjnych i wodociagowych w Częstochowie, stopniowo zwiększała się tak, że dzisiaj doszła do stanu dającego przy egzystujących warunkach.

KAWIARNIA

przy ul. Dąbrowskiego 11b.

Po gruntownym remoncie została otwarta z dnia 9-go b. m.

p. n. „ZACISZE”

wydaje codziennie
śniadania, obiady i kolacje
Wzorowa Kuchnia Ceny umiarkowane.
Polecając się łaskawym względem Sz. gości pozostaje z poważaniem W. Stempak.

CAŁA CZĘSTOCHOWA I OKOLICA

Kupuje rok rocznie na Święta Bożego Narodzenia czekolady, cukry, pierniki miodowe i t. d.

W CUKIERNI
Fr. GAŚSIORA ul. Wesołości 46.

Około 60 najroznorodniejszych odmian
Ceny niskie! Towar wyberowy!

Węgiel z powietrza.

Czy zgłębił tajemnicę chlorofilu?

Każdy, ktokolwiek posiada elementarne wiadomości z chemii lub fizjologii, wie, że w powietrzu znajduje się węgiel. Naturalnie nie lata on w postaci kawałków węgla, któreby groziły przechodniom niebezpieczeństwem życia. — Jest on gazem bezbarwnym tak samo, jak powietrze, w połączeniu z tlenem, jako tak zw. bezwodnik kwasu węglowego.

Wszystkie procesy życia zwierzęce, czy roślinne, wszystkie procesy palenia, powodują powstanie tego gazu. Nie jest on naturalnie niepotrzebny. Słoty jako materiał, z którego rośliny budują własne ciało. Wprawdzie na 10,000 litrów powietrza znajduje się tylko 3 litry owego tlenku lub dwutlenku węgla, to jednak w całej naszej atmosferze znajdują się olbrzymie ilości węgla, mianowicie 2,5 biliona ton. Rośliny spotrzebowują z tego 0,16 biliona ton.

W powietrzu zostają jeszcze ogromne ilości węgla, pokrywające kilkakrotnie światową produkcję. Otóż powstało pytanie, czy można by jakimś sposobem ten węgiel dla celów technicznych wyzyskać? Czy istnieje jakiś taki sposób? — Praktycznie dla uwolnienia z połączenia z tlenem? Owszem, istnieje. Patent na ten wynalazek został udzielony przez samego Stwórcę — nie tylko roślinom.

Jak już wyżej powiedzieliśmy, rośliny zużytkowują węgiel w ten sposób, że rozszczepiają bezwodnik węglowy na węgiel i tlen. Dokonywują one tego w niezmiernie małych laboratoriach jednokomórkowych, precyzyjnie i doskonale urządzonych, gdy siła pędząca jest ciepło słoneczne, a główną maszyną — chlorofil.

Cóż to jest ów chlorofil? Jest to owa zielen, właśnie tak mile uderzająca nasze oko na wiosnę. Badana pod mikroskopem zielen owa, przedstawia się jako malutkie bryłki o nieznanym jeszcze składzie chemicznym. Jak owe bryłki pracują i co jest mechanizmem, powodującym owe łatwe i szybkie rozszczepianie się chlorofilu — tego uczeni dotychczas jeszcze nie zdołali zbadać. Nie wątpimy jednak w geniusz twórczości ludzkiej. Kto wie, czy nie uda się szczerze ślabrykować owego chlorofilu. Kto wie, czy nie będziemy go mogli zastąpić w laboratoriach, które na wielką skalę będą nam produkować węgiel, wtedy, kiedy tego węgla braknie w kopalniach. A ów człowiek, któremu się to uda, będzie bezwzględnie wielkim dobroczyńcą ludzkości.

Potworny pomysł

Żona trzymała męża na łańcuchach przez 3 lata.

Niejaka Julia Mess z Koblencji w Niemczech zawiadomiła w r. 1923 policję, że ma ją niegodnie porucić i prosiła o odszukanie adresu zdradzieckiego małżonka.

Przez trzy lata agencji nadaremnie szukali na wszystkie strony, aż dopiero w tych dniach żandarm z Koblencji, który odwiedził zdradzoną żonę, by ją powiadomić o próbach wysłuchania policji, odkrył, ku swemu zdumieniu, rzekomego uciekiniera na strychu. Stało się to przypadkiem.

Julia z powodu spóźnionej pory,

